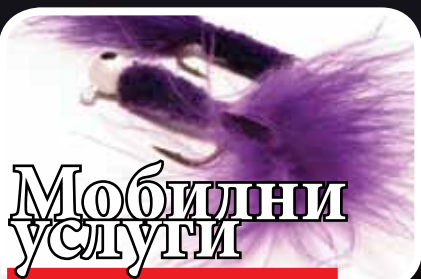

АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ

www.aktivnipotrebiteli.bg

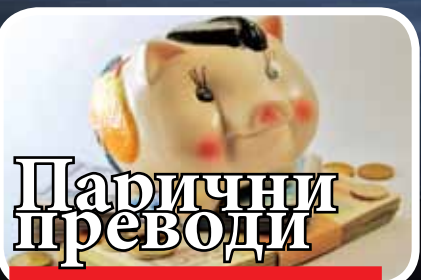
Мобилни услуги

Проблемът със срочните
договори

Отслабване

Вредни за здравето хапчета

Парични преводи

Каква е цената в различните
банки

Съвети

Как да се предпазим от измами
по ICQ

1/1 Page

Тест 37 инчови телевизори

Тест на слънцезащитни продукти

ISSN 1314-0353

9 771312 783004 >

Съдържание

Актуално

3-4

Проблемът
срочни договори
на мобилните
оператори

5

Яйцата
Има ли ГМО в
храните?

6

Колко сладка е
сладката напитка

7

Цената на
превода

8-9

ICQ - измами

10

Удобни чехли
за лятото

11

Детски празник
родители

12

стр. 13-16

Сравнителен тест на 37 инчови телевизори

След като наскоро ви представихме тест на най-масовите 32 инчови (81 см.) телевизори, в този брой следва тест на по-големите 37 инчови (94 см.), които се срещат най-често на българския пазар. Целта на теста е да подпомогне потребителите за разумен и информиран избор на тази техника.

стр. 18-20

Защита от слънцето

Качествените кремове против слънце гарантират обявената на етикета защита и не се отмиват лесно при влизане във вода.

Да спасим
метродиа метър 3

21

Здравето и
хапчетата
за отслабване

22-23

Е номера в
месните продукти

24

Автогол

25

Рецепти

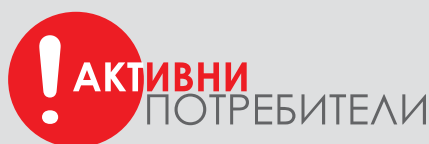
26

Опасни стоки

27

Списание "Активни потребители!" не публикува търговски реклами. Издържаме се само от вашата подкрепа. Купувайки списанието, вие поддържате независимостта ни от интересите на търговците!

Списание "Активни потребители!" публикува уникални, експертни и независими изследвания, които ви пестят време и пари. Без вашата помощ то няма да може да съществува! Можете да ни подмогнете като се абонирате за Списание "Активни потребители!"

Списание "Активни потребители!" е списанието, което ви помага:

- да получавате най-доброто качество срещу парите си
- да познавате правата си
- да сте информирани за важните потребителски теми

Издание на
Българска национална
асоциация Активни потребители

Председател
доц. д-р Даниела Иванова

Изпълнителен директор
Богомил Николов

Редакционен екип
Мария Попова
Богомил Николов
Асен Ненов
Николай Златев

Разпространение
Венета Пейчева

Печат
Алианс Принт

ISSN 1314-0353

За абонамент
www.aktivnipotrebiteli.bg/abonament/

Банкова сметка
IBAN: BG67 FINV 9150 1000 0652 34
BIC: FINVBGSF
Първа Инвестиционна Банка АД,

За контакт
София 1000
ул. "Врабча" № 26
тел. 02/989 01 06
факс. 02/989 01 07
bnar@bnar.org
www.aktivnipotrebiteli.bg

Седмица на спестяването на вода

Дните от 12 до 18 юни са посветени на пестенето на вода и водни ресурси на планетата. Водата е от жизнено значение за живота. Въпреки това 1 милиард души по света нямат достъп до годна за пиене вода, 2,4 милиарда нямат подходяща канализация и 2,2 милиона умират годишно от болести, вследствие на лошо водоснабдяване. През 2002 г. Европа стартира Инициативата на ЕС за водите (ИЕСВ), за да спомогне за реализирането на Целта за развитие Милениум на ООН, редуцирайки наполовина броя на хората по света, които нямат достъп до годна за пиене вода. Водата е глобален ресурс и е време да бъде разпределена справедливо.

Пестенето на вода не се отнася само до водата, която пием и с която перем или се мием. Освен водоснабдяване за битови нужди, промишлеността, селското стопанство и туризмът са основни консуматори. Но най-голям дял, достигайки до 50%, се изразходва за генериране на енергия. В ЕС съотношението е както следва: 44% за производство на енергия, 24% за селското стопанство, 17% за водоснабдяване за битови нужди, 15 за промишлеността. Интернет страницата „Воден отпечатък“ на Университета на Туенте, Холандия и Института UNESCO-IHE за обучение за вода, предлага интересна статистика:

- Необходими са 15 500 литра вода, за да бъде произведен един килограм говеждо месо.
- Необходими са 140 литра вода, за да

бъде направена чаша кафе.

- Необходими са 900 литра вода, за да бъде получен един килограм царевича.

Какво вие лично може да направите?

Пестете вода вкъщи:

- Събирайте дъждовната вода, която можете да използвате в градината или за измиване на автомобила. Това може да спести до 50% от водата за битови нужди.
- Вземайте душ вместо вана.
- Спирайте водата, когато си миете зъбите или миете чинии.
- Чешмите с разпръсквател на смесителите за умивалник пестят до 80% вода.
- Когато дрехите не са прекалено мръсни, използвайте икономичната програма на вашата перална машина.

Изпратено от
вас

Globul green или „отворени врати“

Случка. Отивам в офис на Globul (green, разбира се!) да плащам сметки. Вн е 37.5C, а вратата им зее широко отворена, демек „Нямаме си климатик!“. Обаче влизам, усещам як хлад и затварям вратата - няма да охлаждаме Вселената все пак. Вътре ме гледат лошо. Хмм. Плащам, в това време друг заблуден юзър влиза, стартира затварянето на вратата и целият екипаж в един глас запява: „Оставетеее отворенооо, нямааа проблемеее!“. Питам аз веднага: „Нали сте Globul green, защо не затваряте вратата в тая жега?“. Отговорът: „О, политика на компанията. Globul работи само на отворени врати.“

Значи хем сме зелени човечета, за да сме модни, хем сме прости и не мислим с главите си. Globul green? Globul whatever!

КЗП акция "Лято 2010"

КЗП провежда акцията „Лято 2010“, която цели да бъдат проверени хотели по българското Черноморие. Вече са издадени заповеди за затваряне на седем туристически обекта, които са предоставяли туристическа услуга без категоризация. Единият от затворените обекти е хотел по Южното Черноморие, а останалите са заведения за хранене и развлечения (три по Южното черноморие и три по Северното).

Проверени са 107 хотела и заведения за хранене и развлечения. 21 търговеца, предлагащи туристически услуги, са глобени за необявяване на цените на услугите в хотели и за липса на меню на български език в заведения за хранене и развлечения. От 148 проверени търговци, предлагащи обувки, текстил, плажни принадлежности и сувенири, са глобени 65 поради липса на етикети на български език за най-важните характеристики на стоките, липса на цени или обявяване на цените в евро. Акцията продължава.

Първи завод за рециклиране на електроуреди у нас

В България отвори първият в страната завод за рециклиране на стари електроуреди в столичния район Нови Искър. Компанията твърди, че капацитетът ѝ е достатъчен, за да преработва техниката, която се изхвърля като отпадък в цялата страна. Официалното откриване на завода е на 28 юни. Досега в него старите електроуреди са се разглобявали на части ръчно, но напред тази работа ще се върши от машини. В завода ще се рециклират големи и малки домакински уреди. Има съоръжения за преработка на кинескопи, система за демонтаж на малки електронни отпадъци, машина за рязане на флуоресцентни лампи, съоръжение за извличане на живак. Старите уреди първо се сортират, а след това се натрошават и от частиците се изваждат годните за повторна употреба материали. Краен продукт след обработката често е алуминий. От кинескопите пък се извлича люминофорният прах, който може да се използва в боите за пътна маркировка. Инсталациите са проектирани и изградени от германската компания „Аделман“ (Adelmann GmbH).

Нов знак за биопродукти

От 1 юли 2010 г. влиза в употреба нов знак на Европейския съюз (ЕС), който ще бъде задължителен за всички предварително пакетирани биологични продукти, произведени в 27-те страни-членки на ЕС и отговарящи на съответните стандарти за етикетиране. Поставянето на знака на даден продукт ще означава, че продуктът напълно съответства на европейските стандарти за биологично земеделие.

Новото лого представлява изображение на 12 звезди във формата на листо на зелен фон, като символът съдържа две послания: Европа и Природата. „Европейското листо“ е дело на студента от Германия - Душан Миленкович, който спечели общоевропейския конкурс за избор на нов биологичен знак. От представените 3 500 проекта „европейското листо“ е получило 63 % от общо гласувалите по интернет 130 000 души. Победителят ще получи награда от 6 000 евро.

Биологична храна е продукт на биологичното земеделие, който е отгледан и/или преработен без използване на синтетични (технологични) вещества при отглеждането като синтетични торове, пестициди, антибиотици, хормони, регулатори на растежа, както и хранителни добавки (консерванти, оцветители, изкуствени подсладители) и помощни вещества при преработката.

При биологичната храна е забранено използването на генетично модифицирани организми и техни производни.

Заедно с европейския „биологичен знак“ ще бъде позволено да се поставят и други частни, регионални или национални знаци. Освен биологичното лого за идентифициране на стоките се поставя и кодовия номер на сертифициращия орган в стандартизиран формат и указание за мястото на производство на земеделските суровини, съдържащи се в продукта.

За разлика от продуктите, произведени в рамките на ЕС, използването на „биологичния знак“ няма да бъде задължително за вносните стоки.

Мариан Фишер Боул, комисар по земеделието и развитието на селските райони, която първа предложи да се организира конкурс за избора на знак споделя, че е доволна от новото и свежо лого за биологичните продукти: „Благодарение на този конкурс се повиши популярността на биологичните храни и сега ние имаме един знак, който ще бъде познат на всички. Символът е красив и елегантен и аз с нетърпение очаквам времето след месец юли тази година, когато ще можем да си купуваме продукти с този знак. Новото лого ще донесе идентичност на биологичния сектор в ЕС. То ще спомогне за изграждането на общ европейски пазар за биологично земеделие, което е добра новина както за производителите, така и за потребителите“, заявява още Фишер.

С избора на новия знак - „европейско листо“ се цели повишаване на доверието на потребителите и насърчаване на европейското биологично производство. Чрез новия Регламент за биологичното производство, който се прилага от 1 януари 2009 г. се създава единен държавен стандарт за биологичните продукти. Регламентът за биологичното земеделие пък следва да бъде изменен през следващите седмици, така че новото лого да се включи в едно от приложенията.

КЗК отхвърли иск за строителството на завода отпадъци

Комисията за защита на конкуренцията получи четири жалби с твърдения за нарушения при избора на изпълнител в процедурата за възлагане на обществена поръчка с предмет „Проектиране и строителство на завод за механично-биологично третиране (МБТ) на отпадъци на площадка „Садината“. На свое заседание на 1 юли 2010 г. КЗК взе решение да не удовлетвори исканията на Консорциум „Сиес-Балканстрой Садината“, гр. София и на Консорциум „Данеко/Валмекс-Садината-МБТ“ ДЗЗД за налагане на временна мярка - спиране на процедурата за възлагане на обществена поръчка с предмет „Проектиране и строителство на завод за механично-биологично третиране (МБТ) на отпадъци на площадка „Садината“.

Ветеринари конфискуваха 120 кг шунка

При проверка в София инспектори от Столичния ветеринарно-санитарен контрол конфискуваха 120 кг шунка за сандвичи и я изпратиха за унищожаване в екарисаж. Тя е била без документи за произход и етикети на български език. По време на проверката са съставени общо 24 акта за констатирани административни нарушения. Сред тях са още смесеното съхранение на несъвместими групи храни от животински произход, неспазване на температурния режим на съхранение на продуктите, нарушение в процедурите по програмите за самоконтрол, липса на дезинфекция на яйца преди топлинна обработка. „Активни потребители“ ви съветва да внимавате при покупка на месо или други месни продукти в супермаркетите или заведенията за бързо хранене. Обърнете внимание на хигиената в самото заведение и на външния вид на месото. То трябва да изглежда прясно и да е розово на цвят. Компромисите с качеството могат да имат сериозни последици.

Проблемът срочни договори с мобилните оператори

VIVACOM, M-TEL и GLOBUL подновяват автоматично срочния договор за същия срок и при същите условия, ако абонатът не подаде на точно определена дата писмено предизвестие за прекратяването му. В случай, че клиентът поиска да прекъсне вече подновения договор, той трябва да плаща неустойка в размер на месечните такси до края на оставащия период.

Омбудсманът на Република България получава все повече жалби, че мобилните оператори нарушават правата на потребителите. Същите сигнали постъпват от недоволни клиенти и в Асоциация „Активни потребители“. Едно от основните оплаквания е, че VIVACOM, M-TEL и GLOBUL подновяват автоматично срочния договор за същия срок и при същите условия, ако абонатът не подаде на точно определена дата писмено предизвестие за прекратяването му. В случай, че клиентът поиска да прекъсне вече подновения договор, той трябва да плаща неустойка в размер на месечните такси до края на оставащия период.

След проверка омбудсманът стигна до следните изводи:

1. Операторите на мобилни и интернет услуги нарушават правото на избор на потребителите. Те включват едни и същи специални условия за автоматично подновяване на срочните договори, ако не е подадено писмено предизвестие за прекратяване. Освен това прилагат методи, които затрудняват клиентите да прекратят договорите си. Случва се например служителите да регистрират със закъснение подадено от абоната в срок предизвестие. Някои оператори изискват допълнителни действия по прекратяването, които не са посочени в индивидуалните договори, упорито и нежелано увещават клиентите си или им дават невярна и заблуждаваща информация. Чрез тези действия компаниите злоупотребяват с влиянието си и натрапват на потребителя търговско решение, което той не би взел без подобни агресивни и/или заблуждаващи търговски практики.

2. Операторите на мобилни и интернет услуги не дават възможност за договаряне на индивидуалните клаузи, което създава условия за неравнопоставеност. Потребителите са принудени да плащат неустойки в

несправедливо висок размер при прекратяване на автоматично подновен срочен договор, което влияе на икономическото им поведение. Ако клиентът не е доволен от услугата и се откаже от договора в първия месец след подновяването, трябва да заплати санкция от 12 или 24 месечни вноски, без да е ползвал услугата. Неустойката е несъразмерно висока спрямо щетите, които мобилният оператор би претърпял. С автоматичното подновяване потребителите получават същата услуга на същите цени, а доставчиците не генерират нови разходи, нито алтернативни загуби поради смяна на тарифен план или друга причина.

3. Политиката на операторите съдържа признаци на нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал.1 от ЗЗП, защото оказва влияние върху икономическото поведение, което потребителите биха следвали, ако не бяха обвързани с размера на неустойките.

До автоматично подновяване на договор може да се стигне и ако потребителят, въпреки желанието си за прекратяването му, не спази неясните процедури за това, наложени в практиката на мобилните оператори. При Глобул например, процедурата се състои от два етапа: предизвестие за прекратяване на договор и заявление за отказ от услуга, подадено в срок до изтичане срока на договора. В противен случай, предизвестие се счита за оттеглено. Допълнителното изискване - заявление за отказ от услуга, не се сменява в договорите за мобилни услуги и Общите условия. Налагането му е неправилно и утежнява още повече тази процедура. Безспорно е, че с прекратяването на договора се преустановява и ползването на услугата, за която е сключен. Освен това, дори и при подадено заявление и платена неустойка, компанията не прекратява услугата, когато има незаплатена дължима сума по фактура. Така се начисляват месечни такси до момента, в който компанията вземе решение за предсрочно прекратяване на договора.

Изводът от горните констатации е, че се злоупотребява с икономическото и информационно превъзходство на мобилните оператори над потребителя. Омбудсманът сезира за това министъра на икономиката, енергетиката и туризма, Комисията за защита на потребителите, Комисията за защита на конкуренцията и мобилните оператори.

Препоръките на омбудсмана към мобилните оператори, към които се присъединява и Асоциация „Активни потребители“, са следните:

- При сключването на договори те да изискват изрично съгласие на абоната относно допълнително предлаганите услуги и продължаването на договора, вместо да прилагат досегашния изричен отказ.
- Да напомнят на абонатите си (например с есемес), когато срокът на договора им изтича, както правят за дължими сметки по месечната фактура.
- При предсрочно прекратяване на подновен срочен договор от страна на потребителя, неустойката да бъде съизмерима с щетите, които компанията би понесла.
- Процедурите по прекратяване на договорите да бъдат ясни и разбираеми за потребителите и да спестяват време. При подадено предизвестие за прекратяване на договора, дори и при неплатена дължима сума, услугата да спре да се предоставя, а задълженията да се търсят по досега съществуващия ред.

Яйцата

С какво са полезни яйцата?

В противовес на стриктния вегетариански начин на живот можем да ви посъветваме да приемате яйца, защото те са богат източник на аминокиселини, витамини и минерални субстанции.

Състав:

Яйчният жълтък съдържа: мастни киселини, наситени мазнини, мононаситени мазнини, полинаситени мазнини, витамин К, витамин Е, витамин А, витамин D, витамини В2, В6, В12, биотин, фолиева киселина, холин, ниацин, калций, мед, йод, желязо, магнезий, манган, селен, натрий и т.н.

Това, което не можете да откриете в яйцата, е витамин С. Съдържанието на въглехидрати в тях е ниско.

Хранителната стойност на яйцата е много висока, а белтъчините, които съдържат, са лесно усвоими от организма (в сравнение с тези от месото). Количеството на лецитин в жълтъка се смята за особено полезно за черния дроб и нервната система. Препоръчително е да се консумират жълтъци след тежки боледувания и процес на възстановяване при следоперативни лечения.

Каква е препоръчителната бройка яйца за седмица

Въпреки незаменимите качества на яйцата, с тях не е добре да се прекалява. Смята се, че оптималната доза за здрав човек е 6 яйца на седмица. Спортистите и хората с активен начин на живот могат да увеличат тази бройка.

Как да ги съхраняваме?

Оптималното време за консумация на яйцата е до петия ден, но на практика това е трудно постижимо. Затова яйцата трябва да се съхраняват в хладилник, поставени в съответните формички с острата част надолу. Така яйцето може да издържи до 3 седмици от снасянето и да запази вкусовите си качества. Ако нямате хладилник, се препоръчва да не задържате яйца за по-дълго от 1-2 дена на стайна температура. Това важи с особена сила през лятото. Поради възможността за развитие на микроби в жълтъка е добре да не се купуват яйца от пазара, които не са съхранявани в хладилно помещение. Дори и да сте сварили много твърдо яйцата, не ги оставяйте повече от 3 дена на стайна температура.

Как е подходящо да ги приготвяме?

Най-добре организмът усвоява вареното яйце. Процесът на сваряване е оптимален за около 10 мин, но ако обичате по-рохки яйца, те са подходящи за консумация след 5 мин варене. Пържените и по-дълго третирани яйца са по-трудни за обработка от организма. Приемането на големи количества сурови яйца е възможно да създаде доста алергии, отравяния, салмонелози.

- две яйца могат осигурят на организма толкова незаменими аминокиселини, колкото 80-100 г месо.

- ако ви притеснява холестеролът, може да консумирате само белтъка. В него няма холестерол;

- подходящи са за диети, защото от тях не се пълнее;

- цялото съдържание на витамините А, D и Е е концентрирано в жълтъка;

- пачите и гъши яйца са много по-хранителни от тези на кокошките, но често са засегнати от микрорганізми, които може да неутрализирате с варене около 15 мин.

Въпроси и отговори за месото

Има ли гмо в храните?

Генетично модифицирани организми (ГМО) са организми, чийто генетичен материал е изменен чрез техниките на генното инженерство. С помощта на тази технология ДНК молекули от различни източници се комбинират *ин витро* в една молекула,

за да се създаде нов ген, който след това се прехвърля в дадения организъм и му придава нови свойства. Съгласно Регламент 1829/2003 обявяването на генно-модифицирани организми не се изисква, когато те не надвишават 0,9% от състава на храната и при условие, че това наличие е случайно или технически неизбежно. Всеки производител на храни трябва да разполага с доказателства за тази случайност под формата на декларации от доставчика на съответната суровина за неналичие на ГМО или количества

в рамките на регламентираната граница от 0,9%, или протоколи от лабораторни изпитвания на използваните суровини. От значение за процентното съдържание на ГМО в готовия продукт е и количеството на вложените растителни суровини в един месен продукт. Например, ако за производството на 100 кг колбас е използван 2% соев протеин, който съдържа 0,9% генно-модифицирани организми, то ГМО в крайния продукт ще бъде 0,018%. Тази стойност е 50 пъти по-ниска от законово регламентираната граница.

Колко сладка е сладката напитка

С настъпването на пролетта и лятото всички се опитваме да влезем във форма. Калориите и захарта, и то в големи количества, могат да дойдат не само от храната, но и от напитките.

Изследване, проведено в САЩ, разкрива, че захарта в едни от най-консумираните напитки надвишава здравословната норма четири до шест пъти. Напитки с ниски нива на захар съдържат до 2,5 гр на 100 мл. Над 7,5 гр на 100 мл. означава вече твърде много захар. Нека обаче да погледнем таблицата по-долу. Съдържанието на захар в едни от най-разпространените безалкохолни напитки в Европа и България е повече от тревожно.

Захарта е скрита под много форми

На етикета може да пише глюкоза, фруктоза, декстроза, левулоза, глюкозен сироп, фруктозо-глюкозен сироп, изоглюкоза, сироп от царевича. Захарта се среща и под формата на мед, добавена захар, сироп от добавена захар, лактоза, малтоза, захароза или просто захар.

Захарта е вид въглехидрат и снабдява организма с енергия. Прекалената ѝ кон-

сумация обаче е вредна. Добавена захар се среща във високи количества в много готови продукти като например бисквити, кексове, газирани напитки, супи, зърнени закуски, храни в консерва, пица, сосове за спагети и много други.

Как да се предпазим?

Да избегнем добавената захар може да се окаже много трудна задача. Но със сигурност трябва да се научим да четем етикетите. Да разпознаваме различните форми, под които захарта се среща и да преценим дали дадената напитка или храна съдържа твърде много захар. Понякога захарта се изписва на етикета заедно с въглехидратите. Често веществата в храната са изброени на етикета в нискохлящ ред според теглото им, а различните видове захар вътре са дадени поотделно. В такъв случай, трябва да съберем тяхното тегло и тогава да установим колко захар има в напитката или храната.

Съдържание на захар в напитка от 100 мл.

Таблицата* предоставя информация за калориите и захарта, измерени в грамове и чаени лъжички, и съдържащи се в 100 мл напитка

Напитка	Калории	Захар в грамове	Чаена лъжичка захар
Coca-Cola Classic	41	12	3
Fanta Orange	47	13	4
Mountain Dew	48	13	3
Pepsi Cola	42	12	3
Schweppes Tonic	37	10	2
Minute Maid /портокалов сок/	47	12	3
Welch's 100% grape juice /гроздов сок/	72	18	4
Red Bull	47	11	3
Lipton Brisk Green/чай/	37	10	2
Nestea Sweetened Lemon Iced Tea /подсладен студен чай/	35	10	2
Starbucks /ментово мока фр-пучино/	102	16	4

*По данни от Харвардския институт за общественото здраве.

Защо в телешкия колбас има свинско месо?

Телешкият колбас е традиционен български продукт. Съгласно Българския държавен стандарт (БДС) 127 от 1983 г. за производството на този продукт се използва 50% говеждо и 50% свинско месо. Ето защо свинското месо играе съществена роля за вкуса на традиционния Телешки колбас – такъв, какъвто е познат на българския потребител от десетилетия.

Може ли веднъж размразено месо да се замрази повторно?

Производителите дават ясни указания за условията на съхранение (от -1 до 2 °C) и срока на годност при непрекъснатата хладилна верига от страна на търговския обект и крайния потребител. Ако веднъж размразено месо се замрази отново, това може да предизвика преждевременното му

разваляне. Затова замразеното месо е добре да се пазарува последно, бързо да се занесе до дома и да се постави във фризера.

Може ли да се консумира храна след посочения на опаковката срок на годност?

Този срок е базиран на лабораторни изпитвания от страна на фирмата производител и гарантира безопасността и качеството на готовия продукт единствено и само в рамките на обявената трайност при спазване на условията за хладилно съхранение.

От съществено значение за трайността на един вече опакован продукт е и целостта на опаковката. Например, след разопаковането на един вакуумиран кренвирш с трайност 15 дни, неговият срок на съхранение се скъсява и е препоръчително да се консумира в рамките на пет дни от отваряне на опаковката.

Цената на превода

На всеки се налага да превежда или да внася пари по банкова сметка. Нашето проучване показва, че цените на различните банки варират значително. Правилният избор може да ви спести средства.

Плащане на таксата за нови лични документи или глобата към КАТ, плащане на сметката за ток или телефон, плащане на наема на хазияката или изпращане на пари на детето студент в София. Това са все ситуации, в които много от нас използват банков превод, за да извършат плащането. Повечето хора имат по една сметка в дадена банка, но сметките на тези, на които трябва да преведем средства са в различни банки. Цените на преводите могат да бъдат различни, тъй като всяка банка е свободна да определя собствени тарифи. Едва ли се замисляме достатъчно колко пари ни струва всеки превод, но ако умножим сумите за цялата година, може и да помислим отново. Ако приемем, че ни се налага да превеждаме пари средно 5 пъти на месец, това прави 60 пъти на година. Ако имаме сметка в Банка ДСК и всички преводи са към други банки, това ще ни струва 57 лева на година (цената на един превод е 0,95 лв.). Същото упражнение ще ни струва 120 лева, ако плащаме през ОББ, Юробанк, Райфайзенбанк или Корпоративна търговска банка (цената на един превод е 2 лв.).

Алтернативите

Освен че се налага да избираме внимателно банката, в която откриваме сметка, трябва да преценим и алтернативните възможности за спестяване на излишните разходи за преводи. Една добра възможност е внасянето на пари на каса по сметката на получателя (виж колона „Такса при внасяне на пари - трето лице“). В този случай неудобството произтича от обстоятелството, че трябва да намерите клон на обслужващата банка на получателя. Ако направите вноската от друга банка, може да ви излезе доста солено.

Друга възможност за плащане на по-ниски такси за преводи е, ако използвате електронно банкиране. Цените на електрон-

ните преводи не са отразени в таблицата, но обикновено те са с около 30-40% по-ниски от обикновените преводи на хартиен носител. От друга страна, за да ползвате услугата, почти сигурно ще трябва да направите допълнителни разходи като годишна такса за ползване на електронно банкиране или изваждане на електронен подпис. Електронното банкиране ще ви бъде изгодно, ако правите не по-малко от 10 превода на месец. Тогава цената на постоянните такси ще се компенсира от по-евтините преводи.

Внимание с държавните такси

Съгласно Закона за държавните такси, когато плащаме административни такси в държавните учреждения или съдилищата, те трябва да се приемат „в брой“ или с „държавна таксова марка“. Въпреки това, напук на закона, в държавните институции са се настанили обслужващи банки, които приемат плащанията, но и събират много високи такси. Например, ако обслужващата банка е Уникредит, тя ще ви таксува с 0,30% от

внасяната сума при минимум от 6 лева. В такива случаи трябва да знаете, че държавната администрация е длъжна да поддържа каси за гражданите и да приема заплащане с таксови марки, които ще намерите във всяка пощенска станция. В случай, че ви откажат - сигнализирайте съответното за институцията ресорно министерство.

АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ НАПОМНЯ

Практиката за поставянето на банка в сгради на държавно учреждение монополизира плащането на таксите в това учреждение.

Резултатът от това е:

- Произволно завишаване на банковите такси за приемане на държавните такси, поради липса на конкурентна или алтернативна възможност за плащане;

- Нарушава се Законът за държавните такси, който в чл. 2 предвижда възможност за плащане на държавни такси само по два начина – на каса (без комисионна за получаване на сумите) и чрез държавни таксови марки (също без комисионна, утежняваща плащането);

- Държавата в лицето на посочените административни органи облагодетелства конкретната банка, поради осигурения и непресъхващ поток на клиенти, в нарушение на правилата за свободна конкуренция;

- Увреждат се правата на потребителите, които се натоварват допълнително с банкови такси, за да ползват и без друго платената административна услуга.

Банка	Такса при превод на пари	Такса при превод на пари	Превод по сметки на разпоредители с бюджетни средства	Такса при внасяне на пари (до 1000 лева)	Такса при внасяне на пари (до 1000 лева)
	вътрешнобанкови	междубанкови		от титуляр	от трето лице
УниКредит Булбанк" АД 	0.30% мин.3 лв.	2.00 лв.	0.30% мин. 6 лв.	Без комисионна	Без комисионна
"Банка ДСК" ЕАД 	0.25 лв.	0.95 лв.	2.50 лв.	Без комисионна	Без комисионна
"Обединена българска банка" АД 	1.00 лв.	2.00 лв.	0.2% мин. 3 лв.	Без комисионна	0.2%.мин.3 лв.
"Юробанк И Еф Джи България" АД 	1.00 лв.	2.00 лв.	0.2% мин. 2.50 лв.	Без комисионна	Без комисионна
"Райфайзенбанк (България)" ЕАД 	1.00 лв.	2.00 лв.	2.00 лв.	Без комисионна	Без комисионна
"Сосиете Женерал Експресбанк" АД 	0.90 лв.	1.80 лв.	-	Без комисионна	Без комисионна
"Алианц Банк България" АД 	0.50 лв.	0.5%.мин.10 лв.	-	Без комисионна	Без комисионна
"Банка Пиреос България" АД 	0.50 лв.	1.00 лв.	-	Без комисионна	Без комисионна
ТБ "МКБ Юнионбанк" АД 	0.80 лв.	1.50 лв.	-	Без комисионна	1.00 лв.
Първа инвестиционна банка" АД 	0.30 лв.	1.50 лв.	-	Без комисионна	0.2%.мин.2.00 лв. макс. 200 лв.
"Стопанска и инвестиционна банка" АД (СИБАНК) 	0.60 лв.	1.50 лв.	3.50 лв.	Без комисионна	Без комисионна
Емпорики Банк – България" ЕАД 	Без комисионна	1.00 лв.	1.00 лв.	Без комисионна	Без комисионна
"ПроКредит Банк (България)" АД 	0.50 лв.	1.25 лв.	2.00 лв.	Без комисионна	Без комисионна
"Търговска банка Д" АД	0.50 лв.	1.70 лв.	3.00 лв.	Без комисионна	2.00 лв.
"Корпоративна търговска банка" АД 	Без комисионна	2.00 лв.	2.00 лв.	Без комисионна	Без комисионна
ТБ "Инвестбанк" АД 	0.30 лв.	1.30 лв.	-	Без комисионна	0.30 лв. + 0.1% от сумата
"Централна кооперативна банка" АД 	0.30 лв.	1.50 лв.	2.50 лв.	0.1%.мин 0.50 лв.макс. 100 лв.	0.1%.мин 0.50 лв.макс. 100 лв.
Общинска банка АД, гр. София 	0.50 лв.	1.20 лв.	0.2% мин. 3.00 лв.	Без комисионна	0.2%.мин.1.50 лв.
"Интернешънъл Асет Банк" АД 	0,30 лв.	-	-	Без комисионна	Без комисионна
ЧПБ "Тексим" АД 	0.60 лв.	1.50 лв.	4.00 лв.	0.4% за частта над 3000 лева, мин.5 лева	2.00 лв.
"Токуда Банк" АД 	0.50 лв.	1.30 лв.	3.00 лв.	Без комисионна	Без комисионна
"НЛБ Банка Запад-Изток" АД	0.80 лв.	1.00 лв.	-	Без комисионна	Без комисионна
"Алфа банка - клон България" 	Без комисионна	1.50 лв.	-	Без комисионна	0.1%.мин. 2 лв.

ICQ - ИЗМАМИ

Внимавайте кого приемате в контактлистата си

ICQ е една от глобалните мрежи за комуникация на международно ниво. Често се случва да потърсите за разговор човек от друга държава, особено ако говорите чужди езици. Същото е възможно да се случи и с вас - да бъдете прибавени в списъка на непознат.

Рядко в тази и подобни интернет мрежи се използват реални имена. По-често хората се представят с псевдоними. Възможността за лесна достъпност на контактите създава предпоставки за измами. Оказва се, че анонимността или фалшивата самоличност в ICQ няма как да бъде проследена. Често получаваме координати на потребители, които разпространяват вируси или искат да крадат лични данни. За да се предпазите ви съветваме да включите опцията за оторизиране на хората във вашия контакт-лист. Така те няма да имат достъп до личната ви информация.

Как може да ви измамят:

1) Измами с предлагане на работа по icq

Вие сте прибавени от потребител на мрежата на ICQ, който ви заговаря на английски или друг чужд език и казва, че би искал да развива бизнес във вашата страна. Честа схема е предлагането на работа, която да ви осигури процент след осъществена сделка от мнимия работодател. За целта обикновено се изисква да предоставите на „леgitимно“ лице ваша международна сметка и да участвате с някаква „организационна“ сума. Това е класическа схема за измама на наивници. Възложителите най-вероятно имат нелегален достъп и възможност да нареждат пари от сметки на някакви свои жертви. Те обаче не могат да преведат парите на свое име, защото измамата ще лъсне. По тази причина търсят подставени лица. Превеждат парите по ваша сметка и ви молят да им ги изпратите с Western Union. По този начин си получават сумата анонимно, никой не може да ги свърже с

трансфера, а ако се проведе разследване, всички следи ще водят и ще прекъсват до подставеното лице - до вас.

2) Кражби на пароли.

Появява се нов контакт във вашата листа, който изисква да бъде оторизиран към приятелите и познатите ви. Предупреждава ви да рестартирате компютъра си като му дадете паролата за ICQ, SKYPE или за електронната си поща. Често неговото съобщение съдържа предупреждение, че вашият акаунт е изтекъл, че трябва да направите някаква нова регистрация на ICQ с настоящата си парола и че това е спешно и необходимо, за да продължите да ползвате достъпа си до споменатите интернет мрежи.

Трябва да знаете, че системата на ICQ е напълно безплатна за всички потребители по света. Ако предоставите на непознато лице вашата парола, то може да злоупотреби и от ваше име да разпраща съобщения на хората в контакт-листата ви, които да съдържат схеми за набиране на пари. Първите хора, които ще бъдат потърсени от ваше име, са тези в листата ви с познати. Така давате възможност хората около вас да бъдат замесени в измамна схема, а вие да се окажете отговорни за техните материални загуби.

Има вариант да попаднете в измамна комбинация и ако ползвате интернет клубове и забравите да натиснете „Отписване“ или „Изход“, за да излезете от системата на ICQ. Обикновено това се случва по време на почивки на море, планина или извън страната, когато не ползвате личния си компютър.

3) Платени SMS-и

Може да получите съобщение, което гласи, че вашето ICQ по някаква причина има нужда да бъде отново активирано. Обикновено измамникът ви съветва да направите това чрез изпращане на sms на конкретен

номер. Съобщението в повечето случаи не съдържа думи, а само цифри и никъде не е упомената цената, която трябва да платите. То е подписано от името на администрацията на някакъв форум. На края на месеца може да се окаже, че трябва да платите голяма сметка за мобилен телефон.

4) Кликове и печалби

Не по-малко досадно е включването на потребители, които изискват да ги включите в своя контакт лист, след което ви предлагат да посетите някакъв сайт с порнографски снимки. С всеки „клик“ на мишката върху банери или определени полета в тези сайтове потребителят, който ви го е пратил, печели пари. Това е и основанието му да бъде ваш „приятел“. Бъдете внимателни, защото порнографските сайтове обикновено са пълни с вируси.

5) Линкове с вируси

Не е рядкост някой просто да пожелае да ви пусне вече автоматизиран вирус, който се предава през системата на ICQ често като линк пратен от приятел, който вече е бил „заразен“. Тогава е възможно вашата кореспонденция да се обърка и на случаен принцип вашите приятели да започнат да получават съобщения, които сте си разменяли с други ваши приятели в системата. Това освен етично неудобство може да създаде софтуерни проблеми, изискващи преинсталация на вашия компютър.

Изброените няколко примера съвсем не изчерпват възможните измами, на които бихте могли да попаднете. Това са начините, по които изглеждат някои от споменатите измами.

Удобни чехли за лятото

Не всички чехли са полезни за краката и правилната походка

Лятото е вече тук. Всички имаме леки и удобни дрехи за този сезон. Но замисляме ли се за краката и обувките? Те също имат нужда от удобство, здраве и естетика.

Проблемите

Според изследване, проведено наскоро в САЩ сред 100 души, летните чехли, с които ходим, може да доведат до проблеми. По време на изследването лекарите оценяват движението на крака и ходилото, обуто в различни видове чехли.

Основният извод е, че хората, които носят чехли, правят извънредно усилие с крака да задържат обувката на мястото ѝ, което води до по-голямо натоварване на глезените и предната част на крака. Това натоварване липсва или е в по-малка степен, когато носим друг вид обувки. Когато ходим с чехли, стъпките ни са по-отсечени и това също води до допълнителни усилия.

За да се разреши този проблем, най-добре да използваме чехли, които са затворени отзад или поне фиксирани с каишка. Това ще намали усилията да ги задържим на крака. Препоръчва се и предните каишки на чехъла да бъдат по-стабилни. По този начин кракът ни няма да се изплъзва. Още една важна поддръжка на удобните чехли е вдлъбнатината

за петата. Тя трябва да е добре изразена. Така кракът ще стъпи по-удобно и сигурно.

Без стабилна опора, стъпалото губи способност да поема ударите при ходене. По този начин глезенът, предната част на крака, коляното, бедрата и гръбнакът се натоварват повече. Затова лекарите съветват, ако ни предстои дълго ходене, да изберем маратонки или спортни обувки, за да не натоварваме излишно краката.

Усилията на коленете, бедрата и гърба да компенсират прекомерното натоварване може да доведат до здравословни проблеми, особено при хора, които са страдали от болки в тези области. Неудобната обувка може да доведе и до други изменения в стъпалото и глезена като появата на мазоли, постоянни болки в петата или ходилото, и дори до разтежения.

Какви трябва да бъдат удобните чехли?

На първо място трябва да имат опора за петата. Препоръчва се да имат каишки

отзад или дори да са затворени. Добре е да са фиксирани и отпред, например чрез няколко каишки за повече стабилност. Ако искаме наистина да имаме удобни чехли за лятото, най-добре да си изберем някой ортопедичен модел.

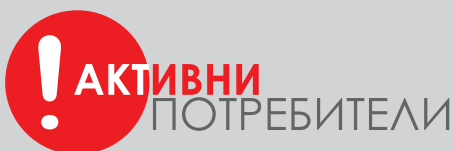
А мокасините?

Това е обувка, която се носи често през лятото. Докторите обаче са категорични – кракът ни ще плати висока цена, особено ако ги носим при продължително ходене.

Удобната обувка е задължителна в ситуации, когато ходим повече от обикновено. Например на екскурзии или ваканции. Ако натоварим крака с повече ходене и при това той е обуто в нестабилна обувка, без подходяща опора, резултатът ще е налице – уморени крака и болки в различни части от тялото.

В заключение американските доктори казват, че да носим неудобни чехли не е по-различно от това да носим обувки с пет сантиметров или дори по-висок ток.

**АБОНИРАЙТЕ СЕ
ЗА СПИСАНИЕ**

“АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ” е списанието, което помага

- да намерите най-добрата покупка
- да получавате най-доброто качество срещу парите си
- да познавате правата си
- да сте информирани за важните потребителски теми
- спестява време, безпокойство и пари
- представя стоките сравнени по техните цени, работа и надеждност

Детски празник родители

Достатъчно бдителни ли сте, когато купувате детски стоки, играчки и принадлежности? Спектакъл в София съветва деца и родители за безопасността на дрехите и играчките.

Като част от информационната кампания „В ЕС вие имате потребителски права. Отстоявайте ги!“, инициативата е стъпка към повишаване на познаването на европейските стандарти за безопасност на детските стоки. Самата кампания е част от по-широка инициатива на ЕС да стимулира българите да отстояват правата си и да популяризира независимите потребителски организации и институциите, които работят в тази сфера.

Чрез различни игри по време на спектакъла, малките участници и родителите им научиха повече за правилата за безопасност при детските проходилки, играчките с дребни части, дрехите с шнурове, както и здравословните детски храни. Участниците се

запознаха с примери за опасни детски стоки. Децата получиха много награди, а родителите - информационни материали за безопасност на стоките. Често родителите попадат на дрешки и играчки, които на пръв поглед са безопасни, но крият риск при неправилна употреба. Експертите от „Активни потребители“ разясняваха на интересуващите се, какви са техните права и какви са рисковете при използването на продукти за деца.

„Деца са нашият шанс да отгледаме поколение от разумни потребители, така че трябва да обърнем внимание на тяхното запознаване с тези теми и да им даваме добър пример със собственото си поведение“, смята Богомил Николов, директор на „Активни потребители“.

1. Когато купувате детско столче за автомобил, винаги се интересувате, дали то е съвместимо с вашия модел автомобил.

2. Купувайте детски стоки и играчки от специализираните за това магазини. Там търговците познават много по-добре рисковете и опасностите при тези стоки.

3. Ако сте закупили детска дреха с дълги шнурове, не я изхвърляйте, а само отстранете шнуровете, за да сте спокойни, че е безопасна.

4. Ако сте закупили играчка с лесно отделящи се малки части, сигнализирайте в Комисията за защита на потребителите, която може да я забрани.

5. Добрата проходилка трябва да има устройство, което я блокира и предпазва от падане по стълби.

Закупуване на столче втора употреба

Купуването на столче втора употреба на по-достъпна за вас цена може да изглежда като добра сделка, но крие своите големи рискове.

Столчето втора употреба най-вероятно няма да е придружено от ръководство за употреба, което е изключително важно за правилното поставяне и експлоатация.

Напълно възможно е да липсват някои важни части, които дори да са незабележими, играят важна роля.

Ако столчето е претърпяло пътен инцидент, дори и на пръв поглед изглежда здраво, то може да има скрити повреди и да не издържи при нов инцидент.

Ако пък столчето е по-старо е напълно възможно да не съответства на сегашните стандарти за безопасност и сигурност.

С течение на времето пластмасата остарява, напуква се, става трошлива и при удар е много вероятно столчето да се счупи и да не предпази детето.

Тест на 37 инчови телевизори

След като наскоро ви представихме тест на най-масовите 32 инчови (81 см.) телевизори, в този брой следва тест на по-големите 37 инчови (94 см.), които се срещат най-често на българския пазар. Целта на теста е да подпомогне потребителите за разумен и информиран избор на тази техника.

За разлика от по-малките телевизори, при 37 инчовите модели се появяват множество екстри, типични за по-големите и скъпи модели като в същото време цените им са приемливи. Това е едно от техните най-големи предимства, наред с удобството за гледане, предоставяно от по-големия екран. Само допреди няколко години големите телевизори изискваха огромни помещения, тъй като при традиционните обемни телевизори се препоръчваше голямо отстояние от приемника, за да не се увреди зрението на гледащия. Сега това неудобство е преодоляно, тъй като при плоските телевизори минималното безопасно разстояние за гледане на телевизия е доста по-малко – около 2 метра. По този начин можем да си закупим по-голям телевизор, дори и да не разполагаме с много пространство в жилището си.

Ежедневната употреба

Удобството при ежедневната употреба на телевизора е най-важното, на което по-голямата част от потребителите държат. Тестовите за ежедневна употреба на 37 инчовите телевизори включват основно

изпробване на увеличаване и намаляване на звука, смяна на канали, изключване и включване на телевизора. Всеки апарат е тестван и оценен по тези три показателя. Отчитат се и разликите между софтуера и хардуера на различните модели като например вида сигнал – аналогов или цифров. Наличието и разположението на бутоните е още една важна подробност за телевизорите. Тестовите отчитат наличието и работата на най-основните бутони като този за включване, смяна на канали и звук, навигация през менюто, наличието на AV (аудио и видео) избиране.

Ако си изгубим дистанционното или то престане да работи, трябва да сме в състояние да използваме телевизора оптимално. Тестът за ежедневна употреба е предвидил и този случай, като отново се отделя специално внимание на основните функции, но също така и на това дали могат да се активират външните източници като мрежови функции например.

Не само основните функции се тестват. Експертите оценяват и достъпността на

телетекста и EPG гайда (виж речника на стр. 17). Много от 37 инчовите модели предлагат заключване с цел да се ограничи достъпът на децата до телевизора. Ефективността и функционалността на този вид екстра се тества по различни схеми при аналоговите и цифровите сигнали.

AV (аудио и видео) връзка

Много от моделите предлагат изход за слушалки, автоматично изключване на високоговорителите и възможност за отделно контролиране на звука при работа със слушалки. Някои от 37 инчовите апарати имат и специален аудио изход. При оценяването на телевизорите се обръща и внимание на общия брой на scart портовете, scart портовете с RGB, отделните Y/C изходи и HDMI изходите. Важно е също да се отчете къде са разположени AV входовете с оглед удобството при употреба. Повечето 37 инчови модели предлагат и слотове за памет, затова се оценява работата на USB и картите слотове за памет. Те се тестват посредством дигитални снимки.

продължава на стр. 17
www.aktivnipotrebiteli.bg

Panasonic TX – 37X10E

+ DVB-T вграден приемник
+ наличен жак за слушалки
+ наличен четец за SD-карта
+ широк ъгъл на гледане
+ удобна работа с менютата, дистанционното, операциите през SD-картата
+ добро качество на картината през HDMI и за гледане на снимки през SD-карта

- няма жак за слушалки
- отразяваща светлината повърхност на екрана
- високо потребление на енергия
- ръководството за потребителя се предоставя само на диск

Samsung LE37B550 / Le37B650

+ DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
+ наличен жак за слушалки
+ 4 HDMI порта
+ USB порт
+ налична интернет връзка
+ добра връзка с компютър чрез VGA с висока резолюция
+ нисък разход на енергия
+ удобна работа с менюто, инструкциите, телетекста, USB-слот и интернет
+ добро качество на картината през HDMI и при разглеждане на снимки през USB

- дане на снимки през USB
- добро качество на картината през DVB-T и DVB-C
- ръководството за потребителя се предоставя само на USB
- неудобна работа с дистанционното
- недобро качество на звука от вградените колонии

LG 37LH3000 - ZA

+ DVB-T вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
+ наличен жак за слушалки
+ добра връзка с компютър при висока резолюция
+ нисък разход на енергия
+ може да бъде изключван напълно
+ бърз Телетекст

- + удобна работа с менютата, дистанционното, телетекста и EPG
- + добро качество на картината през DVB-T във формат MPEG-4 HD и при гледане на снимки чрез RGB
- ръководството за потребителя се предоставя само на диск
- бавно превключване в аналогов и дигитален режим

JVC LT – 37DV1BU

+ DVB-T вграден приемник
+ наличен жак за слушалки
+ USB порт
+ може да се изключва напълно
+ бърз Телетекст
+ удобна работа с дистанционното и телетекста
+ добро качество на картината през HDMI
+ добро качество при разглеждане на снимки през USB

- бавно превключване в аналогов и дигитален режим
- бавно включване в аналогов и дигитален режим

Сравнителен тест на 24 модела 37 инчови (94 см.) плоски телевизори

Марка	Модел	Цена в лева	Технически характеристики											Екстри										Удобство	
			Големина на екрана	Технология	Хоризонтална резолюция	Вертикална резолюция	DVB-T Тунер	DVB-T MPEG4 съвместимост	DVB-C Тунер	DVB-C MPEG4 съвместимост	DVB-S Тунер	DVB-S MPEG4 съвместимост	Големина на хард диска HDD (ако има)	Многофункционалност	Обща оценка на техническите характеристики	Качество на картината	Качество на звука	Телетекст	Показване на снимки	Използване като монитор	Използване в мрежа с компютър	Възможност за сърфиране в интернет	Работа на твърдия диск		ОБЩО Екстри
Philips	37PFL9604H/12	2148	37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	-	-	н.а.	5.4	3.8	4.1	5	5.2	5	4.5	5.2	4,2	-	4,4	4,4
Sony	KDL-37W5500	1746	37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	-	н.а.	н.а.	5.2	4.7	4.4	4	4.9	5	4.8	5.3	-	-	4,5	3,6
Philips	37PFL8404H/12	1678	37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	-	н.а.	н.а.	5.4	4	4.3	3.5	5.3	5	5.3	4.9	4,2	-	4,5	3,8
Panasonic	TX-L37G15	2049	37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	1	x	н.а.	5.5	4.3	4	4.1	5.1	5.3	3.5	4.3	-	-	4,2	2,9
Sony	KDL-37V5500	1187	37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	-	н.а.	н.а.	5.2	4.2	4	3.7	5	5	5	5.3	-	-	4,6	3,6
Panasonic	TX-L37GW10		37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	1	x	н.а.	5.2	4.2	3.6	4.3	4.2	5.1	4.8	n/a	-	-	4,3	3,5
Sony	KDL-37S5500	1134	37	LCD	1920	1080	x	-	-	-	-	-	н.а.	4.3	3.7	4.0	4	5	4.9	4.5	n/a	-	-	4,3	3,6
Loewe	Connect 37 Media Full-HD+		37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	-	-	н.а.	4.7	4.1	3.9	4.3	5.8	5.3	3.5	5.3	-	-	4,6	3,7
Panasonic	TX-L37S10E	1079	37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	-	-	н.а.	5	4.1	3.8	3.9	5	5.4	4	n/a	-	-	4,4	2,9
Panasonic	TX-L37G10E	1699	37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	-	н.а.	н.а.	5.2	4.2	3.6	4.3	4.2	5.3	4.8	n/a	-	-	4,4	2,9
Philips	37PFL5604H/12	1085	37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	-	н.а.	н.а.	4.9	4.1	3.8	3.9	5.2	5.2	4.5	n/a	-	-	4,5	2,9
LG	37LH5000	1437	37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	-	н.а.	н.а.	4.7	3.9	3.8	3.8	5	4.7	4.3	n/a	-	-	4,2	2,9
Samsung	LE37B550	1080	37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	-	н.а.	н.а.	4	3.8	3.8	3.5	4.4	5.1	5.2	n/a	-	-	4,4	2,9
Toshiba	37XV625D		37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	-	н.а.	н.а.	4.6	4.1	3.7	3.5	4	5.2	4.7	n/a	-	-	4.8	2.9
Samsung	LE37B679		37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	1	x	н.а.	4.8	3.6	3.8	2.7	4.4	5.1	4.8	5.1	-	-	4.8	4.3
Samsung	LE37B650	1348	37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	-	н.а.	н.а.	4.4	3.7	3.9	2.9	4.4	5.1	5.2	5.1	-	-	4.9	3.9
JVC	LT-37DV1BU		37	LCD	1920	1080	x	-	-	-	-	-	н.а.	4.3	4	3.7	3.5	4.9	4.2	4	n/a	-	-	4.3	3.9
Metz	Talio 37 HDTV CTS2		37	LCD	1366	768	x	x	x	x	1	x	н.а.	4.9	4	3.3	4.5	5.7	4.1	5.5	n/a	-	-	4.9	3.9
LG	37LH7000	1477	37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	-	н.а.	н.а.	4.6	4	3.6	3.2	5.1	4.8	4.3	n/a	-	-	4.8	3.9
Sharp	LC-37DH65E	1239	37	LCD	1920	1080	x	x	-	-	-	-	н.а.	4.8	3.9	3.3	4	4.5	3.6	4.3	n/a	-	-	4	3.9
LG	37LH3000-ZA	899	37	LCD	1920	1080	x	x	x	x	-	н.а.	н.а.	3.6	3.9	3.6	3.4	5.1	4.1	4.9	n/a	-	-	4.6	3.9
LG	37LH2000	888	37	LCD	1366	768	x	x	x	x	-	н.а.	н.а.	3.4	4	3.5	3.9	5.1	3.1	5	n/a	-	-	4.1	3.9
Grundig	Vision 7 37-7952 T		37	LCD	1920	1080	x	x	-	-	-	н.а.	н.а.	4.1	4	3.1	2.3	4.9	4.7	4.7	n/a	-	-	4.7	3.8
JVC	LT-37HB1BU		37	LCD	1920	1080	x	x	-	-	1	x	н.а.	4.8	3.8	2.8	3.4	4.3	4.5	5.2	n/a	-	-	4.6	4

Легенда на оценките в теста

Оценките по отделните показатели са по скалата:

1 (най-ниска оценка) до 6 (най-висока оценка)

ОБЩАТА ОЦЕНКА (рейтинг) на продукта е от 0 – 100 точки:

> 61 - Много добра

51-60 - Добра

41-50 - Задоволителна

< 40 - Минимална

Philips 37PFL5604H/12

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + наличен жак за слушалки
- + USB порт
- + добра връзка с компютър чрез DVI и VGA с висока резолюция
- + много чувствителен аналогов тунер
- + бърз Телетекст
- + удобна работа с менютата, дистанционното, телетекст и USB порта

+ добро качество на картината през почти всички портове, освен RGB
- инструкции за потребителя се предоставят само на диск

Sony KDL - 37W5500

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвм. с MPEG-4)
- + DVB-T/-C вграден приемник (съвм. с MPEG-4)
- + наличен жак за слушалки
- + 4 HDMI порта
- + USB порт
- + възможност за Ethernet връзка
- + много добра връзка с PC при висока резолюция
- + добра панорамна картина, добра работа на динамичния усилвател

+ ниско потребление на енергия
+ бърз телетекст
+ удобна работа с дистанционното, инструкциите, телетекста, USB-слот и интернет
+ добра картина през почти всички входове
+ добро качество на звука от вградените колонии
- бавно превключване в аналогов и дигитален режим

Sony KDL - 37V5500

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + наличен жак за слушалки
- + 4 HDMI порта
- + USB порт
- + възможност за интернет връзка
- + добра връзка с PC през DVI и VGA с висока рез.
- + ниска консумация на енергия
- + бърз Телетекст

+ удобна работа с менютата, дистанционното, телетекст, инструкциите за потребителя, EPG, USB порта и интернет връзката
+ добро качество на картината през почти всички портове
+ добро качество на картината при разглеждане на снимки през USB порт
- малък ъгъл на гледане
- бавно включване в аналогов и дигитален режим

LG 37LH7000

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + наличен жак за слушалки
- + възможност за Bluetooth връзка
- + USB порт
- + 4 HDMI порта
- + добра връзка с компютър през VGA
- + може да се изключва напълно
- + бърз Телетекст

+ удобна работа с менютата, дистанционното, инструкциите, телетекста, USB-слот и EPG
+ добро HD качество на картината
+ добро качество на картината през DVB-T HD и разглеждане на снимки през USB
- инструкции за потребителя се предоставя само на диск
- бавно превключване в аналогов и дигитален режим

Общост за работа									
Ежедневна употреба	Опции на менюто	Работа на дистанционното	Инструкция за употреба	Общо удобство	Разход на електроенергия (kWh)	Обща оценка (0 - 100)			
1	3,4	3,5	4	3	3,3	3,2	69		
5	3,4	3	3,5	4	3,3	3,4	67		
8	3,5	3,5	4	3,5	3,4	3,6	65		
5	3,8	4	3,5	1,5	3,3	4	65		
5	3,4	3	3,5	4	3,4	3,4	63		
9	3,8	4	3,5	3,5	3,7	3,7	63		
7	3,4	4	4	3,5	3,3	3,5	62		
4	2,9	4	4	4	3,1	3,3	62		
5	3,7	4	3,5	1,5	3,3	4,2	62		
5	3,7	4	3,5	1,5	3,2	4	62		
5	3,4	3,5	4	1,5	3,1	3,6	60		
5	3,3	4	3,5	1,5	3	3,6	59		
5	3,2	4	3	1,5	3	4,2	57		
5	3,9	4	3,5	1,5	3,4	4,6	57		
8	3,8	4,5	3,5	3,5	3,8	4,4	56		
8	3,7	4,5	3,5	2	3,4	4,6	56		
9	3,5	3,5	4	3,5	3,5	4,2	56		
9	3,8	4,5	5	5	3,9	3,5	56		
8	3,8	4,5	4	2	3,6	4	55		
9	3,5	3,5	4	4	3,5	3,8	54		
8	3,8	4,5	4	2	3,5	4,4	54		
8	3,8	4,5	4	2	3,5	4,6	53		
8	3,6	4,5	4	4,5	3,6	3,9	46		
4	3,6	3,5	4	3,5	3,6	4,4	46		

Toshiba 37XV625D

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + наличен жак за слушалки
- + 4 HDMI порта
- + USB порт
- + наличен четец за SD-карта
- + добра връзка с компютър през DVI с висока резолюция
- + много чувствителен DVB-T тунер
- + нисък разход на енергия

+ може да се изключва напълно
+ бърз Телетекст
+ удобна работа с менютата, дистанционното, телетекст, EPG, USB порта и SD картата
+ добро качество на картината през DVB тунерите (SD и HD)
+ добро качество на картината при разглеждане на снимки през USB порт
- бавно превключване в дигитален режим
- ръководството за потребителя се изтегля от интернет

Panasonic TX - L37GW10

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + DVB-S вграден приемник (съвместим с HD)
- + наличен жак за слушалки
- + 4 HDMI порта

+ наличен четец на SD-карта
+ широк ъгъл на гледане
+ добра връзка с PC чрез VGA
+ удобна работа с менютата, дистанционното, инструкциите, телетекста, SD-картата, интернет и EPG
+ добра картина при разглеждане на снимки през SD картата
+ добро качество на звука от вградените колонии
- лошо качество на картината през RGB

Sharp LC - 37DH65E

- + DVB-T вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + наличен жак за слушалки
- + USB порт
- + добра връзка с компютър
- + добро превключване през аналоговия тунер
- + удобна работа с дистанционното, инструкциите, телетекста

- доста малък ъгъл на гледане
- бавно превключване в дигитален режим
- бавно включване в дигитален режим
- лошо качество на картината в аналогов режим

Panasonic TX - L37G15

- + DVB-T/-C/-S вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + наличен жак за слушалки
- + 4 HDMI порта
- + наличен четец за SD-карта
- + възможност за интернет връзка
- + широк ъгъл на гледане
- + много чувствителен дигитален тунер

+ нисък разход на енергия
+ бърз Телетекст
+ удобна работа с менютата, дистанционното, телетекст, EPG, USB порта, SD-картата и интернет
+ добро качество на картината през RGB, HDMI, MPEG-4 в HD резолюция и при разглеждане на снимки през SD-картата
- слаб чувствителен дигитален тунер
- ръководството за потребителя се предоставя само на CD

Loewe Connect 37 FullHD

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + наличен жак за слушалки
- + USB порт
- + може да се изключва напълно
- + много чувствителен дигитален тунер

+ бърз телетекст
+ удобна работа с менютата, дистанционното, инструкциите, телетекста, USB-слот и EPG
+ добро качество на картината през HDMI и RGB и много добро качество на картината за разглеждане на снимки през USB порт
+ много добро качество на звука през вградените колонии
- само 2 HDMI порта
- бавно включване в дигитален режим

Grundig Vision 737-7952T

- + DVB-T вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + наличен жак за слушалки
- + USB порт
- + много добра връзка с компютър с висока резолюция през VGA и DVI
- + бърз Телетекст
- + удобна работа с менютата, дистанционното, инструкциите, телетекста, USB-слот

- само 1 scart порт
- слаба чувствителност на аналоговия тунер
- висок разход на енергия
- бавно превключване в дигитален и аналогов режим
- добро качество на картината в почти всички режими
- лошо озвучаване от вградените колонии

LG 37LH2000

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + наличен жак за слушалки
- + много добра връзка с компютър
- + много чувствителен дигитален тюнер
- + нисък разход на енергия
- + може да се изключва напълно
- + бърз Телетекст
- + DVB-T/-C вграден приемник

удобна работа с менютата, дистанционното, телетекст и EPG

- ръководството за потребителя се предоставя само на CD
- бавно превключване в аналогов и дигитален режим
- ограничен DVB-C приемник

Panasonic TX-37S10E

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + наличен жак за слушалки
- + наличен четец за SD картата
- + широк ъгъл на гледане
- + ниска консумация на енергия
- + бърз Телетекст
- + удобна работа с менютата, дистанционното, телетекста, SD картата и EPG

танционното, инструкциите, телетекста, SD картата и EPG
+ добро качество на картината през HDMI
+ добро качество на картината при разглеждане на снимки през SD картата

- ръководството за потребителя се предоставя единствено на диск

Metz Talio 37 HDTV CTS2

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + DVB-S вграден приемник (съвместим с HD)
- + наличен жак за слушалки
- + 3 scart порта
- + USB порт
- + слабоотразяваща светлината екранна повърхност
- + добра връзка с компютър през DVI

- + добро превключване през аналогов тюнер
- + може да се изключва напълно
- + бърз телетекст
- + удобна работа с дистанционното, инструкциите, телетекста, USB-слот и EPG
- + добро качество на картината през HDMI и DVB-S в HD резолюция
- + добро качество на звука от вградените колонии
- слабо чувствителен аналогов тюнер
- висока консумация на енергия
- бавно превключване в дигитален режим
- бавно включване в аналогови дигитален режим
- слабо качество на картината при разглеждане на снимки в аналогов режим

JVC LT-37NB1BU

- + DVB-T вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + DVB-S вграден приемник
- + наличен жак за слушалки
- + USB порт
- + нисък разход на енергия
- + удобна работа с дистанционното и USB
- + добро качество на картината

при разглеждане на снимки през USB порт

- малък ъгъл на гледане
- недобър динамичен усилвател
- слаба чувствителност на аналоговия и DVB-T тюнери
- неудобна работа с телетекста и дигиталните EPG
- бавно превключване в дигитален режим
- бавно включване в аналогов и дигитален режим
- лошо качество на картината през RGB, HDMI, DVB-T и аналогова антена

LG 37H5000

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + наличен жак за слушалки
- + USB порт
- + 4 HDMI порта
- + добра връзка с компютър през VGA

- + може да се изключва напълно
- + бърз Телетекст
- + удобна работа с менютата, дистанционното, телетекст, EPG и USB порта
- + добро качество на картината през аналогова антена и през MPEG-4
- слабо чувствителен аналогов и дигитален тюнер
- ръководството за потребителя се предоставя само на диск
- бавно превключване в аналогов и дигитален режим

Philips 37PFL9604H/12

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + наличен жак за слушалки
- + 5 HDMI порта
- + USB порт
- + налична интернет връзка
- + добра връзка с компютър при висока резолюция
- + бърз телетекст
- + удобна работа с менютата, дистанционното, инструкциите, телетекста, USB-слот и интернет
- + добро качество на картината във всички формати

+ добро качество на картината през вградените колонии

- инструкциите за потребителя се предоставят единствено на диск

Philips 37PFL8404H/12

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + наличен жак за слушалки
- + 4 HDMI порта
- + USB порт
- + възможност за интернет връзка
- + много чувствителен аналогов тюнер
- + много добра връзка с PC през DVI и VGA с висока резолюция
- + бърз Телетекст
- + удобна работа с менютата, дистанционното, телетекст, инструкциите за потребителя, EPG, USB порта, SD картата и интернет връзката

+ много добро качество на картината при разглеждане на снимките през USB порт

+ добро качество на картината през RGB, HDMI, аналогов тюнер, DVB-T и DVB-C примници

- недобър динамичен усилвател
- неудобна работа с дистанционното
- недобро качество на картината при разглеждане на снимки през RGB
- бавно включване в дигитален режим

Samsung LE37B679

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + DVB-S вграден приемник
- + наличен жак за слушалки
- + USB порт
- + 4 HDMI порта
- + интернет връзка
- + добра връзка с компютър с висока резолюция
- + нисък разход на енергия
- + удобна работа с менютата, USB-слот и интернет
- + добро качество на картината при всички режими

- повърхността на дисплея отразява светлината
- слабо чувствителен дигитален тюнер
- бавно превключване в дигитален режим
- слабо качество на звука от вградените колонии

Sony KDL-37S5500

- + DVB-T/-C вграден приемник (съвместим с MPEG-4)
- + 4 HDMI порта
- + USB порта
- + налична интернет връзка
- + добра връзка с компютър през VGA във висока резолюция
- + нисък разход на енергия
- + удобна работа с менютата, инструкциите, телетекста, USB-слот и интернет

+ добро качество на картината през HDMI, DVB-T, DVB-C и при разглеждане на снимки през USB

- само 1 scart порт
- малък ъгъл на гледане
- неудобна работа с дистанционното
- ръководството за потребителя се предоставя единствено на USB
- лошо качество на звука през вградените колонии

Качество на картината

Качеството на картината най-често се проверява с тест, използваващ две сцени. Телевизорите трябва да покажат добри показатели при наличието на тъмни и светли сцени, както и при появата на странични смущения, които често са налице дори и при снимане с професионални камери. Само при тези условия апаратът би получил добри точки при оценка на качеството на картината.

Сцена 1: Това е основно тъмна сцена, но се използват и някои отличителни детайли като светли петна и цветове в мрака. Кадрите не са нахъсани, но в тях има и някои бързи сцени, за да се види как ще реагира устройството на тях. Целта на тъмната сцена е да провери как апаратът възпроизвежда различните видове черно и тъмно, но и как реагира, когато едновременно с това има и светли кадри. Кадрите, съдържащи повече детайли, са добри при изпробването на резолюцията и яснотата на телевизора.

Сцена 2: Тази сцена е снимана на открито и като цяло е светла. Има много цветове, големи светли пространства, но и много детайли и картини на заден план. С този тест се проверява как устройството реагира на цветовете бяло и светло, на детайлите и на движението. На заден план също има множество картини. По този начин най-добре се оценява яснотата на образа.

Тестът с двете сцени се прави както при MPEG-2 излъчване в SD и HD, така и при MPEG-4 излъчване. Преди да се пристъпи към теста, където телевизорите нямат имена, а само номера, те се настройват на оптимални яркост, контраст и цвят. Оптималните контраст и яркост, на свой ред, се постигат с помощта на скала от 11 нюанса от черно до бяло. Телевизорът се настройва, така че черното да има яркост от 0,5 до 1,5 cd/m², а следващият по-светъл нюанс да се отличава ясно.

продължение от стр. 13

Твърд диск

Най-важното при твърдият диск, ако е налице, е да се провери вярно ли е обявеното от производителя време на записване, а също и качеството на запис.

Опции за записване

37 инчовите телевизори предлагат много възможности от аналогово записване чрез Aerial или RGB, през цифров запис до използване на EPG при запис. Някои модели също така могат да записват аналогово излъчване, докато ние гледаме друга програма на аналогов тунер. Запис на цифрово излъчване също е възможен, докато ние гледаме нещо на същия цифров тунер. Тестовите проверяват и дали е възможно да записваме аналогова програма и едновременно с това да гледаме цифрова и обратно. Някои от моделите могат да предложат и гледане на стари наши записи, докато правим нови.

Пауза при живо излъчване

Това също е възможно при новите модели, но е важно колко е голям размерът на използвания буфер и дали има винаги работещ резервен буфер.

EPG – електронен програмен гайд

Всеки модел може да претендира за такава екстра, но важно при нея е какви са възможностите на гайда, как предоставя информацията, за колко дни напред, вид и размер на информацията.

Ethernet & Internet

Всички телевизори с Ethernet връзка се тестват за ограничено интернет браузване (към определени сайтове и информационни канали, TV портали), за пълен достъп до интернет, DLNA сертификат, Wi-Fi, възможност за прехвърляне на музика, снимки и видео чрез Ethernet от компютъра до телевизора, мрежови опции. На телевизорите

Речник на термините

При покупка на телевизор ще се сблъскате с множество съкращения и термини, които може би не познавате. Предлагаме ви разяснения за най-често срещаните от тях.

DVB-T Тунер (съкратено от Digital Video Broadcasting — Terrestrial) приемник, който позволява приемането на наземна цифрова телевизия чрез антена.

DVB-C Тунер (съкратено от Digital Video Broadcasting -Cable) – приемник, който позволява приемането на кабелна цифрова телевизия чрез кабелния оператор.

DVB-S Тунер (съкратено от Digital Video Broadcasting -Satellite) – приемник, който позволява приемането на цифрова телевизия чрез сателит.

EPG (съкратено от Electronic Programme Guide) - електронен програмен гайд, чрез който от кабелния или сателитен доставчик показва на абонатите си информация за програмата чрез специален канал.

HDMI (съкратено от High-Definition Multimedia Interface) - е компактен аудио/видео интерфейс за предаване на цифрови данни

DVI (съкратено от Digital Visual Interface) – стандарт на свързване с високо качество на предаване на цифрови данни.

VGA (съкратено от Video Graphics Array) connector; среща се и като RGB или HD-15 –стандарт на свързване масово разпространен при повечето видео карти, компютърни монитори и телевизори.

Ethernet е термин, използван за серия от компютърни мрежови технологии, предназначени за локални мрежи (LAN).

HD (съкратено от High-definition television) е цифрова телевизия с по-висока разделителна способност

SD (съкратено от Standard-definition television) е телевизионна система, която използва резолюция, отговаряща на определени стандарти.

се дават допълнителни точки, ако в упътването или менюто на телевизора е обяснено как устройството се свързва с мрежата.

Телевизорът трябва да предоставя лесно управление на данните, например да си намерим вече съхранени файлове.

Как тествахме?

В теста на Международната организация за потребителски проучвания и тестове (ICRT) са включени 24 модела 37 инчови (94см.) телевизори:

Закупуване на тестови модели: 2009г.

Проучване на цените: Август 2010г.

Тествани са следните показатели:

Многофункционалност

Обща оценка на техническите характеристики

Качество на картината

Качество на звука

Екстри в т.ч. – Телетекст; показване на снимки; използване като монитор; използване в мрежа с компютър; възможност за сърфиране в интернет; работа на твърдия диск

Удобство за работа - инструкция за ин-

сталиране; ежедневна употреба; опции на менюто; работа на дистанционното; инструкция за употреба

Разход на електроенергия (kWh)

Включена е и информация за основните **технически характеристики** – (Големина на екрана, Технология, Хоризонтална резолюция, Вертикална резолюция, DVB-T Тунер, DVB-T MPEG4 съвместимост, DVB-C Тунер, DVB-C MPEG4 съвместимост, DVB-S Тунер, DVB-S MPEG4 съвместимост, Големина на хард диска HDD (ако има).

Защита от слънцето

Качествените кремове против слънце гарантират обявената на етикета защита и не се отмиват лесно при влизане във вода.

Целта на теста е да изследва качеството на няколко продукта за деца и семейна употреба. Качественият крем трябва преди всичко да гарантира обявеното на етикета равнище на защита. То се обозначава най-често с понятието „слънцезащитен фактор“ (SPF - sun protection factor), с което се означава защитата от UVB лъчите от слънчевия спектър. С натрупването на все повече знания за ефектите от излагането на слънцето слънцезащитата все повече се разбира като защита от UVA + UVB, тъй като UVA радиацията предизвиква все по-голяма загриженост. За да се оценят максимално качествата на продуктите се провежда и тест за водна издръжливост на кремовете, както и оценка на козметичната поносимост.

Използване на слънцезащитните продукти

Резултатите от поведенчески проучвания показват, че препоръките за употреба обикновено не се спазват (често се пренебрегват някои зони на кожата, не се прилагат достатъчно на често или в достатъчно количество от продукта). Потребителите също погрешно смятат, че по-голям фактор означава, че те могат да останат изложени за по-дълго време на слънце.

Най-добрата защита остава избягване на слънцето, в зависимост от индивидуалните възможности на човека да се адаптира към слънчевата светлина. Използването на слънцезащитен продукт е само един от елементите за борбата с кожните увреждания, причинени от слънцето. Така че общественото образование трябва да се фокусира от една страна за безопасни слънчеви бани, а от друга, относно правилната употреба на продукти за защита от слънцето. Продуктите за защита от слънце трябва да се прилагат всеки път, когато човек излиза на открито, без значение колко време ще е изложен на слънце.

Според експертите продуктите с индекс, по-нисък от 6, не представляват продукти, предназначени за защита от слънцето. От друга страна, горната граница на индексите следва да бъде ограничена до 60, тъй като с настоящото състояние на методите за оценка и научни данни, не предлагат продукти с по-голяма защита от индекс 60.

Етикетиране

Според Препоръка на Европейската Комисия (2006/647/ЕС) слънцезащитните средства не бива да изразяват претенция за ефикасност, която внушава следните характеристики:

- 100% - ова защита срещу UV радиация – като например: „слънцехлокаж“ или „тотална защита“;
- че не се налага продуктът да се нася отново при каквито и да е обстоятелства, като напр. „24-часово предпазване“ или „целодневна защита“.

Препоръката обръща внимание и на рекламирането на слънцезащитните продукти. В рекламите трябва да се преду-

Запомнете

- Трябва да се избягва стоенето на слънце (особено в най-слънчевите часове на деня),
- Да не се допуска безотговорно поведение по отношение излагането на слънце - слънчевото изгаряне е опасно, особено при деца.
- Използвайте защитно облекло: широки шапки, слънчеви очила, тениски и т.н.).
- Правилно използване на продуктите за слънчева защита. Използването на козметичен продукт с двойна защита (UVA и UVB) вероятно ще намали риска от рак на кожата.
- Продукт, подходящ за индивидуалните потребности за защита от слънцето.

SPF 30

LA ROCHE POSAY
Dermokids Milch

SPF 30

BÜBCHEN
Sonnen Milch

VICHY
Capital Soleil
Family lotion

SPF 50+

GARNIER AMBRE
SOLAIRE
Kinder Sonnenspray

SPF 50+

NIVEA SUN
Lait Protecteur
Hydratant

SPF 50+

NIVEA SUN
Swim & Play

SPF 50+

EUCERIN
Kids sun spray

SPF 30

GARNIER AMBRE
SOLAIRE
Ambre Solaire Kids
Rapido Spray

SPF 30

VICHY
Capital Soleil spray
multi-positions

SPF 20

RIEMANN
Once A Day

SPF 50+

VICHY Capital Soleil
Enfants Lait visage et
corps

SPF 30

NIVEA SUN
Sonnenmilch für
Kinder

SPF 30

NIVEA SUN
Children's pocket
size

SPF 30

NIVEA SUN
Spray Protecteur
Coloré

SPF 30

AVÈNE
Spray enfant

SPF 30

DAYLONG
Daylong Kids

Марка производител	Наименование на продукта	Цена в лева	Вместимост на опаковката	Цена за 1 л. в лв	Защита UVA	Защитен фактор (SPF)			Водоустойчивост (%)	Обща оценка
						обявен	реален	Разлика в %		
LA ROCHE POSAY	Dermokids Milch 30	20	200	100	16.7	30	69.4	131.3	66	72
BÜBCHEN	Sonnen Milch SF 30	21	150	140	13.3	30	65.6	118.6	64	70
VICHY	Capital Soleil Family lotion SPF30	50	300	167	15.6	30	37.4	24.6	51	70
GARNIER AMBRE SOLAIRE	Kinder Sonnenspray LSF 50+	31	200	155	24.4	60	107.0	78.4	52	69
NIVEA SUN	Lait Protecteur Hydratant 50+	28	200	140	31.8	60	80.9	34.8	56	69
NIVEA SUN	Swim & Play SPF 50+	29	150	193	33.3	60	74.7	24.5	67	69
EUCERIN	Kids sun spray 50+	33	200	165	23.2	60	120.0	100.0	51	68
GARNIER AMBRE SOLAIRE	Ambre Solaire Kids Rapido Spray SPF 30	28	150	187	14.0	30	26.6	-11.4	72	67
VICHY	Capital Soleil spray multi-positions 30	42	200	210	14.8	30	34.5	15.0	81	67
RIEMANN	P20 Once A Day	20	100	200	9.6	20	26.6	33.1	81	60
VICHY	Capital Soleil Enfants Lait visage et corps 50+	25	100	250	19.7	60	70.7	17.9	66	59
NIVEA SUN	Children's pocket size SPF 30	15	50	300	20.6	30	58.9	96.2	16	53
NIVEA SUN	Sonnenmilch für Kinder LSF 30	29	250	116	21.3	30	69.8	132.6	30	53
NIVEA SUN	Spray Protecteur Coloré 30	28	200	140	21.1	30	57.5	91.6	45	52
AVÈNE	Spray 30 enfant	35	200	175	15.9	30	59.5	98.2	34	51
DAYLONG	Daylong Kids SPF 30	25	100	250	15.8	30	58.8	96.0	38	50

Легенда на оценките в теста

ОБЩАТА ОЦЕНКА (рейтинг) на продукта е от 0 – 100 точки:

> 61 - Много добра
51-60 - Добра
41-50 - Задоволителна
< 40 - Минимална

продължение от стр. 18

преждава, че същите не предоставят сто-процентова защита, както и да се дават съвети относно предпазните мерки, които следва да се съблюдават в допълнение към употребата им.

Могат да се включат предупреждения като например:

- „Не се излагайте прекалено дълго на слънце, дори когато употребявате слънцезащитни продукти“;
- „Не излагайте бебета и малки деца на директна слънчева светлина“;
- „Прекомерното излагане на слънце представлява сериозна заплаха за здравето“.

Слънцезащитните продукти трябва да съдържат инструкции за употреба, гарантации, че заявената ефективност ще бъде постигната, напр. инструкции като следните:

- „Слънцезащитният продукт се нанася преди излагане на слънце“;
- „За да се поддържа защитата, продуктът трябва да се нанася отново и многократно, особено след изпотяване, след плуване или избърсване“.

За да се постигне заявената ефективност, слънцезащитните продукти трябва да съдържат инструкции за употреба, гарантации, че върху кожата се нанася достатъчно количество от продукта. Нужното количество може да се означава чрез пиктограма, илюстрация или мярка (напр. мерилна лъжичка). Инструкциите за употреба трябва да съдържат и обяснение за рисковете при полагане на по-малко от необходимото количество, напр.: „Предупреждение: Намаляване на количеството значително снижава нивото на защита“.

Кратък речник

„слънцезащитен продукт“ – всеки продукт (кремове, масла, гелове, спрейове), предназначени за полагане върху човешката кожа с цел изключително или главно да я предпазят от UV радиация, която да абсорбират, разпръскват или отразяват.

„минимална еритемна доза“ – количеството енергия причиняваща еритема;

„слънцезащитен фактор“ (SPF - sun protection factor) – съотношението на минималната еритемна доза върху кожа защитена от слънцезащитен продукт към минималната еритемна доза върху същата незащитена кожа;

„UV“ - ултравиолетова радиация

„UVB радиация“ – слънчева радиация в спектъра 290-320 nm;

„UVA радиация“ – слънчева радиация в спектъра 320-400 nm;

„UVA защитен фактор“ – съотношението на минималната доза UVA, необходима да причини трайно пигментиране на кожа, защитена от слънцезащитен продукт към минималната доза UVA, необходима да причини минимален ефект на потъмняване върху същата незащитена кожа.

„претенция за ефикасност“ – всяко изявление относно характеристиките на даден слънцезащитен продукт под формата на текст, наименования, търговски марки, илюстрации, фигуративни или други знаци използвани при етикетването, излагането за продажба и рекламирането на слънцезащитните продукти.

Въпреки че прилагането на изискванията на Европейската препоръка не е задължително, голяма част от производителите се съобразяват с нея и поставят предупредителни надписи на продуктите. За съжаление трябва да отбележим, че вносителите на тези продукти в България доста често спестяват средства, за да ги преведат

на български и те си остават написани на чужд език на опаковките. Примери за такива продукти ще намерите в рубриката АВТОГОЛ (стр. 25). Ние препоръчваме, при избор на слънцезащитен продукт да купувате тези, които предоставят пълна и разбираема информация на български език.

Как тествахме?

В теста 16 вида детски и високофакторни слънцезащитни кремове тествани от ICRT (International Consumer Research and Testing).

Закупуване на тестовите модели: Декември 2009

Проучване на цените: юни 2010

Тествани са следните показатели:

Защита UVA

Включва лабораторно измерване на пропускливостта на UV лъчи през тънък слой слънцезащитен крем. Използва се установен международен метод (In vitro Method for the Determination of the UVA Protection

Factor and “Critical Wavelength” Values of Sunscreen Products, Guideline, COLIPA June 2009)

Защитен фактор (SPF)

Включва измерване на защитата от ултравиолетовите (UVB) лъчи. Тестът се извършва по установен международен метод за измерване на слънцезащитния фактор (International Sun Protection Factor (SPF) Test Method, COLIPA, CTFA-SA, JCIA, CTFA, 2006).

Водоустойчивост

За определяне на водоустойчивостта на продуктите се използва

двукратно SPF методът – веднъж без намокряне и втори път след стандартна процедура за намокряне, в която се използва течаща вода (душ) с температура 23 градуса за 150 секунди.

Определяне на крайната оценка

При формиране на крайната оценка най-голяма тежест оказват резултатите от теста за водоустойчивост. Това е така, защото от досегашните тестове става ясно, че слънцезащитният фактор е висок при повечето продукти, но тяхната водоустойчивост е много важна за потребителите.

Да спасим метродиа метър 3

**Столичната община е на път да опорочи
класическата схема за развитие на метрото**

Софийското метро би следвало да бъде гръбнак на транспортната система на града. Когато генерална му схема е била разработвана, се е планирало този гръбнак да се реализира, като по главните градски оси се пуснат три метролинии, пресичащи се в малък триъгълник в центъра на града. Така се дава възможност да се изгради системата на довозващия транспорт под формата на рингове, свързващи периферните квартали – както помежду им, така и с осите на метрото.

Този план обаче, съставен още през 60-те години на миналия век, е на път да бъде нарушен. От близо две години излизат статии на килограм, описващи т.нар. „леко метро“, което се предвижда да се реализира на мястото на Трети метродиа метър. Общественото мнение се измества от проблема, а никой не счита за нужно да се посочат негативите на това решение. Проектът за „леко метро“ е наричан как ли не: „скоростен трамвай“, „градска железница“, „метро-влак“ и т.н., но сред метролюбите и младите урбанисти на София той си е спечелил прозвището „трамвай 27“, тъй като идеята не представлява нищо повече от свързване на ТМ5 и ТМ22 с тунелна връзка през градския център.

Презентираните проекти за трасето включват идеи то да минава от МБАЛ „Пирогов“ до театър „София“ без НИЛ една станция в идеалния център, с изключение на такава на пл. „Батенберг“. Това трасе, което бе лансирано като оптимално в медиите обаче, не предоставя никакво обслужване от линията на центъра на града, както и лишава Третата линия на метрото от връзка с другите метродиа метри. Подобно е положението и с втория вариант, който също бе лансиран упорито през последните две години. Последен и най-малко популяризиран беше класическият вариант – от „Княжево“ към МБАЛ „Пирогов“, пл. „Руски паметник“, НДК (връзка с МД-2), СУ „Св. Климент Охридски“ (връзка с МД-1), паметника „Левски“, към гара „Подуене“ и кв. „Враждебна“.

В наскоро обявения търг за избор на консултант за предварителни проучва-

ния за Трети метродиа метър е включено и т.нар. класическо метро – изцяло подземно, с минимално разстояние между станциите от 700 метра. Този вариант обаче навсякъде се посочва като неизгоден, тъй като строителството му е по-скъпо (предварителната му оценка възлиза на почти 700 млн. евро), без да се отчита фактът, че класическото метро има най-голяма пътникоопропускливост и в дългосрочен план е най-сигурната инвестиция.

Друг фактор, който прави избора на „леко метро“ нелогичен, е информацията, изнесена от самата Столична община (СО), а именно гъстотата на населението. Според прессъобщение на СО в района на пешеходна достъпност на Трети метродиа метър живеят, учат и работят 400 000 души, в същото време, според Метрополитен ЕАД и СО, изборът на „леко метро“ е обоснован, тъй като по направление му няма достатъчно натоварване. Това е един информационен парадокс, който все още не е намерил логично обяснение.

Инициативата „Спаси метрото“ има за цел да постави проблема там, където му

е мястото – на обществено обсъждане, тъй като сега е моментът да се изясни, че класическото метро по Трети метродиа метър ще е полезна, важна и необходима инвестиция. Инициативата „Спаси метрото“ също така цели да постави въпроса за модификация на планове за МД-3, така че той да се приоритизира към обслужване на ж.к. „Овча купел“, както и на мястото на трамвайните трасета по бул. „Цар Борис III“ и бул. „Ботевградско шосе“ да се изградят паркови пространства, които в широката урбанистична практика се наричат „зелени буфери“.

Можете да подкрепете петицията за запазване на третия метродиа метър на адрес:

<http://bgpetition.com/metropolitan/index.html>

Здравето и хапчетата за отслабване

Повечето от предлаганите хапчета не са доказано ефективни, а някои дори е възможно да бъдат много опасни за здравето

Има много реклами на хапчета и хранителни добавки, които обещават "бързо и лесно отслабване", но повечето от тях не действат, а може да съдържат и вредни за здравето химикали и смеси от вещества. Множество хапчета за отслабване се предлагат в местната аптека, супермаркет или магазин за здравословна храна. Още повече вариации може да се намерят в интернет. Част от тях претендират да са "Изцяло на билкова основа", което е подвеждащо твърдение. Билковите формули и добавки не се регулират и е възможно дори да не съдържат това, което е написано на етикета. Друга заплаха е съставът да е с прекалено много витамини, мине-

рали и билки, или опасна комбинация от трите, която да е токсична за организма.

Опасни странични ефекти

Таблетките за отслабване с неясен произход и състав в добрия случай може да бъдат неефективни, а в по-лошия вариант - опасни за здравето. Някои от страничните ефекти включват: нервност, високо кръвно налягане, проблеми със съня, хиперактивност, умора, замаяност, сърдечна аритмия и сърцебиене, главоболие, замъглено зрение, повръщане, сухота в устата, повишаване на телесната температура, косопад, намалено сексуално

Таблицата съдържа информация за страничните ефекти на някои съставки

Добавки	Вероятни странични ефекти
Диетилпропион (Diethylpropion)	Увеличава кръвното налягане и сърдечния ритъм, безсъние, замаяност
Фентермин (Phentermine)	Увеличава кръвното налягане и сърдечния ритъм, безсъние, замаяност
Орлистат (Orlistat)	Чревни спазми, газове, мазно акне
Сибутрамин (Sibutramine)	Увеличава кръвното налягане и сърдечния ритъм

желание, стягане в гърдите, стомашни проблеми, инфаркт, инсулт и дори рак на дебелото черво.

Предозирането на таблетките за отслабване в крайна сметка може дори да ви убие. Затова, ако сте решили да прибегнете до медикаментозно справяне с проблема, потърсете непременно лекарско мнение.

Как да различим безопасните хапчета за отслабване?

- Четете етикета много внимателно! Сходните вещества, съдържащи се в много от хапчетата за отслабване, като екстракт от горчив портокал, синефрин, ефедрин и Зи Ши, са забранени, поради опасните си странични ефекти (високо кръвно налягане, ускорен сърдечен ритъм).

- Внимавайте за хапчета, съдържащи големи дози кофеин! Ако предписаната доза съдържа повече от 300 мг кофеин на ден, то хапчето е вредно. Високите дози

кофеин повишават кръвното налягане и сърдечния ритъм, което може да доведе до инфаркт или инсулт.

- Внимавайте за употребата на други имена на ефедрин, като ефедрин, мау ханг и ефедрин сисенсис!

- Не купувайте хапчета от съмнителни магазини!

- Не купувайте хапчета, които нямат етикети или съдържание за съставките на български език!

Как е възможно да се продават потенциално опасни продукти?

Хранителните добавки и добавките за отслабване не са обект на същите строги стандарти за пускане на пазара, както лекарствата с рецепта. Те могат да бъдат продавани с минимално доказателство за ефективност и безопасност. Важно да се запознаете по-добре с хапчетата за отслабване, които възнамерявате да употребите. Може да проверявате официалния сайт на американската Агенция за лекарства и храни FDA (Food and drug administration)

за предупреждения за опасни или забранени вещества и продукти.

Защо килограмите се връщат обратно след спиране на хапчетата?

При повечето препарати ефект има - отслабва се още на втората, третата седмица, защото блокират действието на определен ензим, в резултат на което започва разграждането на мазнините. Прекалено дългата употреба на хапчета за отслабване води до нарушаване на мастния баланс и правилното функциониране на организма,

което в по-късен етап рефлектира от страна на организма като презапасяване. Всяка мазнина, която се приема се складира под формата на допълнителни килограми.

Важно е да се има предвид, че тези хапчета може да не действат на всички. А ако имат действие, то техният ефект може да се стабилизира след шест месечно ползване и организмът ви да свикне с тях. Може да се наложи да взимате хапчета за отслабване през целия си живот. Когато спрете да ги взимате, ще възстановите свалените килограми, а може и да добавите и още отгоре.

Таблицата показва сравнение на сходни хапчета за отслабване и проучване, показващо тяхната ефективност и безопасност.

Продукт	Действие	Ефективност	Безопасност
Alli – без рецепта (½ доза Xenical)	Намалява поглъщането на мазнини	Ефективно; обикновено по-малко отслабване спрямо лекарствата	Проучвания за вреда върху черния дроб
Горчив портокал (битер ориндж)	Повишава горенето на калории	Недостатъчно надеждни доказателства за оценяване	Вероятно опасен
Читозан	Блокира поглъщането на мазнини	Недостатъчно надеждни доказателства за оценяване	Вероятно безопасен
Хромиум	Повишава горенето на калории, намалява апетита и оформя мускулатурата	Недостатъчно надеждни доказателства за оценяване	По-скоро безопасен
Конюгирана линолева киселина	Намалява телесните мазнини и оформя мускулатурата	Вероятно ефективно	Вероятно безопасен
Country mallow (heartleaf)	Повишава горенето на калории и намалява апетита	Недостатъчно надеждни доказателства за оценяване	По-скоро опасен и забранен
Ефедра	Намалява апетита	Вероятно ефективно	По-скоро опасен и забранен
Екстракт от зелен чай	Ускорява метаболизма и намалява апетита	Недостатъчно надеждни доказателства за оценяване	Вероятно безопасен
Гуар гума	Блокира поглъщането на мазнини и повишава чувството на ситост	Вероятно неефективно	По-скоро безопасен
Худия	Намалява апетита	Недостатъчно надеждни доказателства за оценяване	Недостатъчна информация

Използвани Е номера в месните продукти

КОНСЕРВАНТИ: от E200 до E299

Консервантите предотвратяват развалата на храните, причинена от микроорганизми, съдържащи се във въздуха и питейната вода.

При производството на месни продукти се влагат консерванти от съответните подгрупи:

1. Сорбати и бензоати (E200-E213): влагането им е разрешено в следните продукти, при спазване на съответните максимално допустими количества:

Продукт или продуктова група	Максимално ниво
Месни продукти, преминали сушилна обработка (повърхностно)	Сорбати 1000 mg/kg
	Бензоати 500 mg/kg
Желирани месни продукти	Сорбати 1000 mg/kg
	Бензоати 1000 mg/kg

2. Серен диоксид и сулфити (E220-E228)

Продукт или продуктова група	Максимално ниво
Месни продукти, преминали сушилна обработка (повърхностно)	Сорбати 1000 mg/kg
	Бензоати 500 mg/kg
Желирани месни продукти	Сорбати 1000 mg/kg
	Бензоати 1000 mg/kg

В сурово-сушените колбаси се добавят нитрати и нитрити, а в термично обработените продукти (малотрайни колбаси и деликатеси и трайно варено-пушени колбаси) се влагат нитрити под формата на нитритна сол.

Използването на нитрати в месните продукти над допустимите дози е опасно, тъй като нитратите се разграждат до нитрити, нитритите от своя страна влизат във взаимодействие с протеините на месото и образуват нитрозамини, които са канцерогенни.

3. Нитрити и нитрати (E249-E251)

E №	Наименование	Максимално ниво
E249	Калиев нитрит	50 mg/kg
E250	Натриев нитрит	100 mg/kg
E251	Натриев нитрат	250 mg/kg

Електроуреди и рециклиране

В унисон с кампанията за разделното събиране на отпадъците трябва да се отдели специално внимание на непотребните електроуреди. Често те се състоят от трудно разградими или опасни за човешкото здраве елементи, увеличават количеството на токсичните отпадъци в околната среда, затова не трябва да се изхвърлят в общите контейнери за боклук.

Ако имате непотребни електроуреди, които искате да изхвърлите, те **ще бъдат взети безплатно от вашия дом**, ако се обадите на телефони:

0 800 14 100
0885 77 00 41

Може да проверите графика за събиране на стари електроуреди до края на годината

и да се включите в него на:

www.eltechresource.com

Ако пазарувате от Техномаркет, в края на паркинговата зона може да оставите стари и негодни за употреба електроуреди. Друга верига, която предоставя възможност да бъдат предадени старите електроуреди, е Технополис. Те имат програмата "Върни стария си уред и вземи нов".

За изхабените батерии трябва да потърсите специалните съдове за разделно събиране на негодните батерии. Те се срещат в търговските обекти, учебните заведения и други обществени места. Точните места може да намерите на адрес:

www.ecobatterybg.com

Полуевропейска защита от слънце

Производители и вносители на слънцезащитни продукти прилагат изборително препоръките на ЕК

Според препоръка на Европейската комисия (ЕК) при рекламирането на слънцезащитни продукти производителите и дистрибуторите трябва да включват поне следните седем предупреждения: „Продуктът не предоставя стопроцентова защита“; „Не се излагайте прекалено дълго на слънце, дори когато употребявате слънцезащитни продукти“;

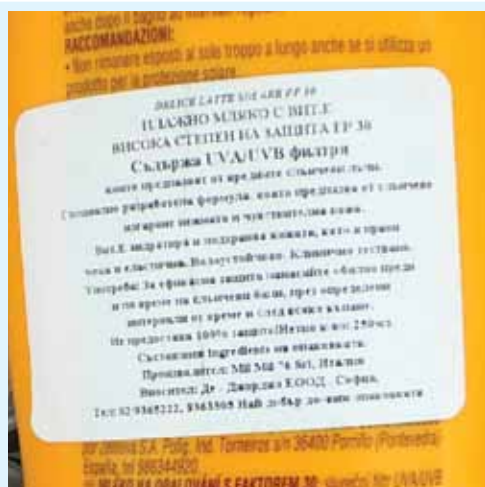
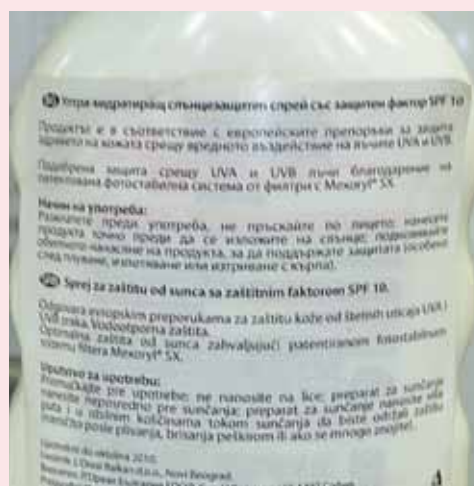
„Не излагайте бебета и малки деца на директна слънчева светлина“; „Прекомерното излагане на слънце представлява сериозна заплаха за здравето“; „Слънцезащитният продукт се нанася преди излагане на слънце“; „За да се поддържа защитата, продуктът трябва да се нанася отново и многократно, особено след изпотяване, след плуване или избърсване“. Инструкциите

за употреба трябва да съдържат обяснение за рисковете при полагане на по-малко от необходимото количество, напр.: „Предупреждение: Намаляване на количеството значително снижава нивото на защита“.

Асоциация „Активни потребители“ провери дали продуктите в търговската мрежа съдържат необходимите предупреждения.

1. Garnier - 2 от 7

Върху българския етикет на слънцезащитен продукт от производителя Garnier смело е отбелязано, че „Продуктът е в съответствие с европейските препоръки за защита здравето на кожата“, но кратката инструкция за употреба съдържа само 2 от седемте препоръки на ЕК. Върху оригиналния етикет на френски език са изписани всички необходими предупреждения (както се вижда и от други слънцезащитни продукти на фирмата), но преводът явно го е напекло слънцето и е съкратил инструкциите до две: „Нанесете продукта преди да се изложите на слънце“ и „Подновявайте обилното му нанасяне след плуване, изпотяване и избърсване с кърпа“.

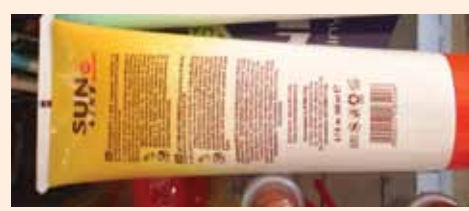

2. „Водоустойчиво“. Да се нанася след всяко къпане!

Върху българския етикет на плажно мляко от италианския производител „Mil Mil 76“ първо се казва, че продуктът е водоустойчив, а малко по-надолу – че трябва да се нанася повторно след всяко къпане.

3. „Отслабнете с тен“

Българският производител „Агива“ твърди, че слънцезащитният продукт „Sun like“ хем предпазва от слънчевите лъчи, хем използва силата на слънцето за ускоряване на метаболизма и разграждане на мастната тъкан, което води до „мошен ефект в проблемните зони“.

Рецепти

Вкусотиите на масата през лятото е добре да бъдат леки и да не натоварват сетивата с прекален аромат и мазнина. Въпреки това традиционната кухня през летния сезон предлага пържени зеленчуци, гарнирани с млечни сосове. Предлагаме ви няколко идеи за летните дни, които са богати на фибри и с ниско съдържание на калории:

Лятна манджа

Нужните продукти биха могли да бъдат всички сезонни летни зеленчуци. Предлагаме ви вариант, към който бихте могли да направите допълнения:

2 тиквички
4-5 картофа
1 голям морков
2-3 чушки - червена и зелена
1 глава лук
1 домати
магданоз и копър
черен пипер
2-3 скилидки чесън
сол на вкус

Начин на приготвяне:

Всички зеленчуци се нарязват на кубчета и се задушават за кратко, но без домати. Те се прибавят накрая на готвенето.

Така получената манджа можете да използвате за база, с която да "овкусите" 1-2 пилешки бутчета, сирене, ориз и да запечете на 250 градуса за малко повече от половин час.

Чушки с извара и сирене

Необходими продукти за 4 порции:

500-600 гр. чушки (5-6 средни по размер чушки)
300-400 гр. извара суроватъчна (може и кашкавалена, но тя е значително по-мазна)
100 гр. краве сирене
1-2 домата за домати крѝгчета
2-3 с.л. зехтин
връзка магданоз
черен пипер, магданоз, босилек, риган, джоджен

Начин на приготвяне:

Диетичният вариант е когато суровите чушки се почистват от семето и дрѝжките, и се пълнят с предварително приготвена смес от добре разбъркани и натрошени на дребно: сирене, извара, парченца от домати, черен пипер, босилек, ситно нарязан магданоз, зехтин. Ако имате желание може да добавите и скилидка чесън в сместа. Чушките се "запечатват" с домати колелца и се порѝсват със зехтин. Пекат се 20-30 минути на умерена фурна. Ако обаче не се притеснявате за калориите, може да запържите чушките за 1-2 минути в тиган. Ястието е подходящо както за обяд, така и за вечеря.

Кюфтенца с тиквички и сос

Необходими продукти:

1кг тиквички
2 яйца
200 гр кашкавал
150 гр сирене
1ч.ч брашно
сол на вкус

млечен сос:

1 кг кисело мляко
2-3 пресовани скилидки чесън
пресен копър на ситно

зелен сос

1 връзка пресен босилек
1 скилидка чесън
100 гр обезкостени маслини
сока от 1 лимон
зехтин на вкус
съставките пасирате с пасатор

Начин на приготвяне:

Настъргват се тиквичките, кашкавада и сиренето. Към тях се прибавят 2-те яйца и се разбърква. Към получената смес прибавяте брашното.

Малко мазнина се загрева в тиган. Със супена лъжица се загребва част от сместа и се оформя в овална форма в тигана. Пържи се до златисто, като кюфтенцата се обръщат последователно от двете страни.

Опасни стоки

Вид на стоката

Детски диадеми “Jumbo”

Описание на продукта

Детски диадеми Jumbo Collection for kids. Комплектът съдържа 3 броя диадеми, изработени от пластмаса, които имат 2 реда остри зъбчета от вътрешната страна. Стоката е неподходяща за деца под 3 годишна възраст, защото има малки частици, които детето може да погълне.

Страна на произход

Китай

Дистрибутор

“ДЖАМБО ЕС Б” ЕООД, гр. София

Опасност/естество на риска:

Стоката не отговаря на критериите за безопасност на детските играчки. Тя съдържа малки отделими частици, които могат да бъдат погълнати от деца под 3 годишна възраст. Отделно детските главички могат да бъдат наранени от остри зъбци на диадемите.

Вид на стоката

Детска блуза

Описание на продукта

Детска блуза с търговска марка XiaoJiling. Върху предната част на блузата има цвете, което е с инкрустирано с мъниста и пайети, а на двата джоба има други две пластмасови цветчета.

Страна на произход

Китай

Дистрибутор

“Сухуа” ООД, гр. София

Опасност/естество на риска:

Продуктът не отговаря на изискванията за „Изпитване и опън“. Малките части могат да бъдат лесно отделени (пайети, цветчета) и погълнати от дете под 3 годишна възраст, което създава риск от задавяне и задушаване.

Актуален списък с всички опасни стоки, забранени за реализация на българския пазар, може да бъде намерен в интернет страницата на Комисията за защита на потребителите на адрес: <http://bit.ly/coNXN9> и в страницата на Държавна агенция по метрологичен и технически надзор на адрес <http://bit.ly/cTkGe0>

В следващия брой четете:

**Сравнителен тест
на детски колички**

**Сравнителен тест
на системи за навигация**

**Капани в новия закон за
потребителския кредит**

ул. Вrabча 26, София 1504
тел. 989 01 06, bnar@bnar.org
www.aktivnipotrebiteli.bg

Активни потребители не публикува
търговски реклами. То се издържа
само от вас. Купувайки списанието,
вие поддържате независимостта му
от интересите на търговците!